TÖB-DER

Ankara Şubemizin Aranmasına Tepki

Derneğimizin Ankara Şubesi, 4.12.1974 günü saat 12.20'de arama izni olmaksızın polisler tarafından aranmıştır. Şubemizin yasalara aykırı olarak aranması üzerine Genel Başkanımız, Başbakan Sadi Irmak'a aşağıdaki yıldırım telgrafı çekmiştir :

«Örgütümüz Ankara şubesi 4.12.1974 günü saat 12.20'de sivil ve resmi polislerce arama izni gösterilmeksizin sıkıyönetim emridir denilerek aranmıştır.

Öğretmenlerimiz üzerine 12 Mart sonrasının baskı ve terörü yeniden hortlatılmak mı istenmektedir? Bu tür kanunsuzluklar örgütümüzün taşra şubelerinde de sık sık görülmekte, öğretmenlerimiz idarecilerin ve emniyet görevlilerinin baskılarına muhatap olmaktadırlar.

Acilen bu kanunsuzluklara son verilmesini, örgütümüzün ve üyelerimizin güvenliklerinin sağlanmasını bekliyoruz. Saygılarımla.»

Birçok şubemiz de Ankara Şubemizin yasalara aykırı olarak aranmasını protesto etmiştir. Bu konuda Genel Merkezimize gelen telgraflardan bir kaçını aynen alıyoruz :

(Devamı sayfa 14'de)

başyazı

Hangi Amaçla Birlik Nasıl Birlik

Örgütlerin gücünü, üye sayısıyle üyelerinin bilinç düzeyi ve bunların maddi güç olarak sosyal pratiğe yansıması belirler. Bu doğru kural, emperyalist dünya sistemi içinde geri bıraktırılmış ülkelerin demokratik meslek örgütleri için, daha da çok önem taşır. Böyle ülkelerde demokratik meslek örgütlerinin sorunları, yurt sorunlarından soyutlanıp ayrı düşünülemez. Bu örgütler, sorunlarının çözümünü tek başına sağlayamaz. Çünkü geri kalmış ülkelerde üretim güçlerinin gelişmesini, demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılmasını engelleyen emperyalist baskı, tahakküm ve sömürü vardır. Bu tahakküm ve sömürüden yalnız demokratik meslek örgütlerinin üyeleri değil, işçiler, yoksul köylüler başta olmak üzere tüm çalışanlar zarar görürler. Baskı ve tahakküm altında bulundurduğu ülkeleri ve halkları sömüren emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı demokratik meslek örgütlerinin tek başına vereceği mücadele başarılı olamaz; olumlu bir sonuca varılamaz. Bu nedenlerle, demokratik meslek örgütlerinin ülkenin gerçek demokrasiden yana olan güçleri ve bu

(Devamı sayfa 31'de)

ZORUNLU BİR AÇIKLAMA

15.12.1974 çıkması ve şubelerimize, üyelerimize, abonelerimize dağıtılması gereken 87. sayılı TÖB—DER Haber Bülten'i basılmış, ne var ki zorunlu nedenlerle Merkez Yürütme Kurulunun oy çokluğu kararı ile dağıtımı durdurulmuştur.

Bu uygulamanın açıklanmasını zorunlu görüyor ve okurlarımıza karşı da bir görev kabul ediyoruz.

İstanbul Şubemiz üyelerinden Ali Çiçekli'nin bültenimizde yayınlanmak üzere hazırlayıp gönderdiği «Emperyalist Parmağı» başlıklı yazı, yazı kurulumuzda incelenmiş ve gerekli görüldüğünden Merkez Yürütme Kuruluna getirilmiştir.

Merkez Yürütme Kurulumuzun 12.12.1974 günlü toplantısında değerlendirilen yazı, sonuçta oylanmış ve oy çokluğu ile yayılanması reddedilmiştir.

İstişari olarak verilen kararda red gerekçesi şu şekilde oluşmuştur:

1 — Yazı, Türkiye devrimci hareketinde belirlenen fraksiyonların birinindışındaki tüm görüşlere çatmakta, yazı sahibinin benimsediği görüşün propagandasını içermektedir.

→

2 — TÖB — DER ilerici ve devrimci öğretmenlerin demokratik bir meslek örgütüdür. Demokratik meslek örgütümüzde, Türkiye devrimci hareketinde belirlenen her görüşte öğretmen vardır ve örgütümüzün birliğini, dirliğini ve sosyal mücadeledeki etkinliğini çoğunlukla bu nitelikteki üyelerimiz sağlamaktadır.

3 — Yukarıdaki nitelikleri içeren örgütümüz belli bir fraksiyonun propaganda aracı değildir. TÖB — DER'de belli bir fraksiyonu egemen kılmak ve bu doğrultuda mücadele vermek örgütümüzün parçalanmasına, birlik ve bütünlüğünün bozulmasına neden olacağı açıktır.

4 — Ayrıca. yazıda bir şubemizi hedef alan anlamlar bulunmakta, Kıbrıs konusuna bakış açısı da TÖB —D ER'in Kıbrıs konusundaki yayınladığı bildiriye ters düşmektedir.

Merkez Yürütme Kurulunun yukarıdaki gerçeklerle verdiği istişarî karar, aynı gün Genel Sekreter Yardımcısı Burhanettin Biber tarafından, Bültenimizin teknik işlerini yürüten Yönetim Müdürü Nazım Bayata'ya bildirilmiştir. Yönetim Müdürü Nazım Bayata kendisini TÖB — DER karar organlarının üstünde görerek bu yazıyı 87 sayılı Haber Bültenimize koymuştur.

Olağanüstü olarak toplanan Yürütme Kurulumuz 19.12.1974 gün ve 38/1 sayılı, 25.12.1974 gün ve 39/8 sayılı kararları ile 87 sayılı Bülten'in dağıtımı durdurularak imhasına, imha konusunun Yönetim Kuruluna götürülmesine, Bülten'in Yönetim Kurulunun kararına dek depoda tutulmasına ve yine 19.12.1974 gün ve 38/5 sayılı kararla tüm bunlara yol açan Yönetim Müdürü Nazım Bayata'nın görevine son verilmesine oy çokluğu ile karar vermiştir.

Bu açıklamadan sonra, bu konu hakkındaki ilkelerimizi de kısaca açıklamayı yararlı buluyoruz:

1 — İlke olarak örgüt organlarının kararlarını hiçe sayan bir anlayış karşısında alınan tavrın doğurduğu maddî zarar, aksi uygulamada örgüte getireceği huzursuzlukların, ayrıcalıkların yanında göze alınabilecek bir maddî zarardır.

2 — Yazının «Öz olarak doğruluğu» savı, Merkez Yürütme Kurulunca tartışılmış ve oy çokluğu ile böyle olmadığına karar verlimiştir. Örgütün yayın organı da bireylerin değil, örgütün sesini tabana iletme görevini üstlenmiştir.

3 — Örgütün genel ilkelerine ters düşen yazılara yayın organında yer verilmemesi «görüş ve düşüncelere sansür» niteliğini taşımaz. Bu örgütün birliğini dirliğini korumak için alınması zorunlu bir önlemdir. Ayrıca Türkiye'de bugün her görüşün kamu oyu ile iletişimini sağlayan yayın organları vardır. Bu yayın organları üyelerimiz tarafından da izlenmektedir.

4 — TÖB — DER, kökeni ve çıkarlarından ötürü emekçi kitlelerin safında olmak zorunda olan öğretmenlerden oluşan, demokratik bir meslek örgütüdür.

Örgütümüz içinde ayrı görüşlerde olan, ayrı franksiyonlara ilgi duyan üyelerimiz olabilir ve bu doğaldır.

Bu gerçek bilnidiğine göre, belli bir görüşü savunup, başka görüşlere kesin karşı tavır almak, örgütümüz açısından yanlış olur. Sarsıntılara, giderek bölünmelere yol açar.

Tüm endişemiz kişisel görüş ve tavırların, örgüte egemen kılınmamasıdır. Demokratik bir meslek örgütü olduğumuz gerçeği, tavır ve davranışlarımızın çıkış noktası olmalıdır.

Karşı olduğumuz tavır, kişilerin kendilerini örgütün üstünde görmeleri ve kişisel görüşlerini örgüte egemen kılmaya kakışmalarıdır.

Amacımız, halkımızın devrimci mücadelesnde demokratik bir meslek örgütü olarak yerimizi korumak, bu mücadele içerisinde öğretmenin demokratik, özlük ve meslekî sorunlarına çözüm getirmektir.

Bu amaca erişmek için de, örgüümüzü devrimci, demokratik bir meslekî örgüt olarak yaşatmayı, güçlendirmeyi ve örgütümüzün birliğini ve bütünlüğünü bozmaya, parçalamaya, örgütümüze bir fraksiyonu egemen kılmaya yönelik her tavrın karşısında olmayı temel bir görev sayıyoruz.

MERKEZ YÜRÜTME KURULU

iş ve meslek eğitimi
ismail hakkı tonguç
töb-der yayınlarından ilki olarak çıktı
isteme adr:
GAZİ MUSTAFA KEMAL BULVARI 14/1 ANKARA
ilder reklam

ŞUBELERİMİZDEN HABERLER

HEKİMHAN ŞUBEMİZ YENİ LOKALİNE TAŞINDI

Uzun süreden beri yerel öğretmenler derneği bünyesinde barına Hekimhan Şubemiz 7.12.1974 günü yeni lokaline taşınmıştır. Belediyeye ait bir binada bulunan şubemizin yeni lokalinin açılış törenine kalabalık bir öğretmen ve halk topluluğu katılmıştır. Şubemizin yeni bir lokale kavuşmasında Hekimhan Belediye Başkanı Mesut Mutlu'nun büyük yardımları olmuştur. Şube başkanımız açılış töreninde yaptığı konuşmada Mutluya bu yardımlarından dolayı teşekkür etmiştir.

DİYARBAKIR - MARDİN ŞUBELERİMİZİN TOPLANTISI

24.11.1974 günü Diyarbakır'da yapılan toplantıya Diyarbakır, Mardin, Siverek, Kurtalan, Batman, Beşiri şubelerimizin temsilcileri katılmıştır. Toplantıda aşağıdaki konularda ortak görüşmelere varılmıştır :

1. Genel merkezle şubeler arasında daha sağlam bir diyaloğ kurulmalı, şubelerden gelen öneri ve eleştiriler yeterince değerlendirilmelidir.
2. Örgütümüzün gelişip güçlenmesi, eğitim çalışmalarının daha yararlı hale getirilmesi için bilimsel bir araştırma bürosu kurulmalıdır .
3. Genel Merkez Yürütme ve Yönetim Kurullarının kararları şubelere duyurulmalıdır.
4. Şubelerin, Genel Merkez Çalışma Programına göre çalışmalarını yürütmesi sağlanmalıdır.
5. Genel Merkez yayın organında şubelerden gelen öneri ve sorunlara geniş yer verilmeli, yazılara her bakımdan daha özen gösterilmelidir. Ayrıca yayın organı gerek biçim gerekse içerik bakımından geliştirilmelidir.
6. «Sendikal haklar» ın alınması için basınla ve demokratik örgütlerle daha sıkı ilişkiler kurulmalıdır.
7. Dünya öğretmen örgütleriyle de ilişkiler kurulma yoluna gidilmelidir.
8. Basına verilecek demeçlerde daha titiz davranılmalıdır.
9. Öğretmenlerin meslek ve özlük sorunlarının çözümünde etkin bir çaba harcanmalıdır.
10. Bölge toplantılarının daha yararlı olması için çaba harcanmalıdır.

BİR BAYAN ÜYEMİZ ŞUBE BAŞKANI OLDU

16.11.1974 günü yapılan Kağızman Şubemizin yıllık olağan Genel Kurulda Şube Başkanlığına Şenyıl Koray adındaki bayan üyemiz seçilmiştir. Koray'ın şube başkanlığına seçilmesi çevrede sevinçle karşılanmış ve şubemize bir çok bayan öğretmen üye olmuşlardır.

TOKAT ŞUBEMİZ OKUL TEMSİLCİLERİNİ GÖREVLENDİRDİ

Örgütlenme çalışmalarını hızlandıran Tokat Şubemiz, her okula bir okul temsilcisi görevlendirmiştir. Okul temsilcileri şu işleri yapacaklardır :

1. Okullardaki eğitimle ilgili olumlu - olumsuz gelişmeleri izlemek bunları şubeye zamanında bildirmek.
2. Görevlendirildiği okuldaki öğretmenlerin şubeye üye olmaları için sürekli çaba harcamak.
3. Üye ödentilerini zamınında ve eksiksiz olarak toplanması için gereken çabaları göstermek.
4. Genel Merkez yayın organını okumak, okutmak, üyelere ulaştırmak, abone olmalarını sağlamak.
5. Her ayın son haftasına rastlayan pazar günü sat 19.30 da yapılacak değerlendirme toplantılarına katılarak üyelerin ve üye olmayan öğretmenleri eğitim - öğretim ve örgütlenme konularındaki görüş, öneri ve dileklerini toplantıya sunmak.

Tokat Şubemiz ayrıca bir de tiyatro kolu kurmuş ve çalışmalara başlamıştır.

ŞARKÖY ŞUBEMİZ DE TÖS MALLARINI ALDI

Bir çok şubemiz gibi Şarköy Şubemiz de mahkemeye başvurarak kayyımda bulunan TÖS Şubesine ait malları almıştır. TÖS yönetim ve yürütme kuruları TÖS'e ait bütün malları TÖB - DER'e devretmişti. Daha sonra bu maların bir kısmı kayyımlara teslim edilmişti. Bunun üzerine ilgili mahkemelere başvurularak bu maları şubelerimiz tarafından alınmıştı.

KANDIRA ŞUBEMİZİN ÇALIŞMALARI

Başarılı çalışmalarını sürdüren Kandıra Şubemiz, yöneticileri, ilçe kaymakamı ile bir görüşme yaparak «ilçedeki eğitim ve öğretmen sorunları» nı görüşmüşlerdir. Bu görüşme sonucu öğretmenlerin, okul müdürlerinin ve muhtarların katıldığı bir toplantı yapılmıştır.

Ayrıca şubemiz 23.11.1974 günü yaptığı toplantıda «örgütlenme ve eğitim» sorunlarını görüşmüştür. Bu toplantıda kitaplık, lokal ve halkla ilişkiler kollarının çalışmaları değerlendirilmiştir.

ADAPAZARI ŞUBEMİZ TİYATRO KOLU KURDU

Etkin ve güçlü şubelerimizden biri olan Adapazarı Şubemiz bir tiyatro kolu kurmuştur. Tiyatro kolunun amacı üyelerimize ve halka ucuz ve nitelikli oyunlar sunmak, böylece bilinç düzeylerinin yükselmesine katkıda bulunmaktadır. Şubemizin tiyatro kolunun sahneliyeceği oyunlarda üyelerimiz rol alacaklardır. Adapazarı şubemizin tiyatro kolu oyunlarını çevre şubelerimize de götürecektir.

ADANA ŞUBEMİZİN TEMSİLİ

Adana Şubemiz temsil kolu, 15.11.1974 günü Yeni Ankara Oyuncularını sahneye koyduğu (SALOZUN MAVALI» adlı oyunu temsil ettirdi. Büyük bir ilgi ile izlenen, sonunda seyirciler şubemiz yöneticilerini bu davranışlarından dolayı kutlamışlardır. Adana şubemiz 14.12.1974 günü de Aşık İhsani ve arkadaşlarına bir konser verdirtmiştir.

KONGRELERİNİ YAPAN ŞUBELERİMİZ

SARUHANLI : Başkan Zeynel Gülle, Yazman Süleyman Caymaz, Sayman Ahmet Özçelik, Üye Halil Şahan, Üye Suna Altınöz.

FINDIKLI : Başkan Kâmil Ustabaş, Yazman Mustafa Koç, Sayman Yaşar Şentürk, Üye Ayşe Yalnızoğlu, Üye S. Savcı Kepenek.

ÜNYE : Başkan Yusuf Sarıkaya, Yazman Nihat Şenyurt, Sayman Hüseyin Sazaklıoğlu, Üye Vedat Ünal, Üye Cafer Top.

HORASAN : Başkan Selahattin Acar, Yazman Musa Alpsoy, Sayman Cafer Kabadağ, Üye Ziya Çiltaş, Üye Emir Erdoğan.

ABANANA : Başkan Yıldırım Akın, Yazman Enis Tığlı, Sayman Recep Aygen, Üye Yunus Billur, Üye Selahattin Ketenci.

ARDAHAN : Başkan Ali Demirci, Yazman Nazif Durmuş, Sayman Halim Altun, Üye Mustafa Ateş, Üye Tayyer Emiroğlu.

İZMİR : Başkan İsa Özcan, Yazman Ziya Doğan, Sayman Kaplan Zülfikârgil, Üye Yaşar Uluçay, Üye Özdinç Karasu.

ULUDERE : Başkan Hasan Barışcan, Yazman Ali Aydemir, Sayman Azmi Yılmaz, Üye Seyfi Erkaplan, Sadık Arkayın.

KAHRAMAN MARAŞ : Başkan Cuma Sağanak, Yazman Çetin Dalyan, Sayman Hasan Ayralar, Üye Halil Enkür, Üye Salman Yanık.

YENİŞEHİR : Başkan Celâl Doğan, Yazman Hayrettin Çelik, Sayman Yaşar Ayvaz, Üye Halil Yazıcı, Üye Mehmet Çorap.

MUĞLA : Başkan Kemal Açıkgöz, Yazman İsmail Zerman, Sayman Şerif Eren, Üye M. Celâl Özcan, Üye Orhan Akdemir.

DERİK : Başkan Recep Temelli, Yazman Halil Çakır, Sayman İsmet Karadağ, Üye Hamdullah Yılmaz, Üye Necdet Sungur.

SIKIYÖNETİM ADYÖD'ÜN FAALİYETLERİNİ DURDURDU

Ankara Demokratik Yüksek Öğrenim Derneği (ADYÖD), 4.12.1974 günü toplum polisleri tarafından basılarak aranmış ve dernek lokalinde bulunan 162 öğrenci yakalanarak Ankara Emniyet Müdürlüğüne götürülmüştür. İlk sorgularından sonra gözaltına alınıp Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına gönderilen öğrenciler, 10.12.1974 günü Sıkıyönetim Savcısının tutuklama talebini reddeden 2. Nolu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi tarafından serbest bırakılmışlardır.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, 10.12.1974 günü de ADYÖD'ün faaliyetlerini süresiz olarak durdurmuş ve dernek merkezini de kapatarak kapısını mühürlemiştir.

162 öğrencinin ADYÖD merkezinde yakalanarak gözaltına alınması üzerine, birçok işçi sendikası ve demokratik kuruluş, ortaklaşa bir bildiri yayınlıyarak olayı protesto etmişlerdir.

Sıkıyönetim Komutanlığınca faaliyetleri süresiz olarak durdurulan ADYÖD, basına bir açıklama yaparak, gerici güçlerin son zamanlarda bir yandan «sağ iktidar», «sağ cephe» sloganları ortaya attığını, bir yandanda yurtsever kişi ve kuruluşlara karşı faşizan saldırılar düzenlediklerini ileri sürmüştür. Açıklamanın son bölümünde özetle şöyle denilmektedir.

«Bu haksız ve kanunsuz uygulamayı şiddetle protesto eder, devrimci gençliğin kavgasının bir iki dernek kapatmak ve polis baskısıyla şimdiye kadar durmadığı gibi, bundan sonra da durdurulamıyacağını, kavgamıza yılmadan devam edeceğimizi bildirir, tüm demokratik, yurtsever kuruluşları, bu tür ve diğer bütün anti - demokratik baskı ve uygulamalara karşı aktif bir şekilde mücadeleye çağırırız.»

BİZE GELEN YAYINLAR

ODAK YAYINLARI
SUNAR
LENİN'DEN ANILAR
N. K. KRUPSKAYA
1. Cilt 185 Sayfa 10 TL.
LENİN'DEN ANILAR
N. K. KRUPSKAYA
2. Cilt 248 Sayfa 15TL.
TARİHTE NELER OLDU
Gordon CHİLDE
404 Sayfa 30 TL.
İsteme Adresi : Odak
Yayınevi Atatürk Bulvarı
105/13 Kızılay/Ankara

GENEL MERKEZDEN DUYURULUR

TÖB — DER Genel Yönetim Kurulu 18.1.1975 günü saat 10.00'da genel merkezde toplanacaktır. Olağan toplantı, gündemindeki konuları bitirinceye dek sürecektir.

Bu konudaki çağrı ilgili arkadaşlarımıza temsilcilerinin de katılması ile ikinci bir toplantı yapılacak ve derneğin çalışmaları gözden geçirilecektir.

Bu konudaki çağrı ilgili arkadaşlarıma ulaştırılmıştır.

haberler

TEKZİPTİR.
TÖB — DER DERGİSİ YAZI İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜNE TEKZİPTİR

Turgutlu Lisesi Öğretmenlerinden İ. Uğur Çınaroğlu ve Fikri Çalışkan'ın tahkikatlarını yürüten Müfettiş Ömer Arpacıoğlu ile hiçbir yakınlık ve ilişkim yoktur. Evimin inşaatında okul işçilerini çalıştırmadım. Birkaç pazar ve tatil günü ısrarlı istekleriyle çalışan, malî olanağı olmayan 2 - 3 öğrenciye karşılıkları tamamen ödenmiştir. Okul Aile Birliği ve Spor Kolu çalışmalarında hiçbir yolsuzluk olmamıştır. Girmediğim dersleri girmiş gibi imzalamam asılsızdır. Okulda normal mesai saatlerinde ve hatta yıllık iznimi kullanmadan fazladan geceleri de çalışmaktayım.

Mesai saatlerinde hiçbir özel işimi izlemedim.

İlanını talep ederim. 27/11/1974

Turgutlu Lisesi Müdürü
M. Oktay Baykal

TEKZİPTİR

Ankara'da intişar eden TÖB - DER Dergisinin 1.11.1974 tarih ve 84 sayılı nüshasının 5. sahife 5. sütununda, Ulukışla'da onbeş öğrenci ve bir öğretmen gözaltına alındı. başlıklı yazıda adım da karıştırılmış bulunmaktadır. Hadise ile hiçbir ilgim olmadığı gibi, olay günü Ulukışla'ya 110 km. uzakta bulunan Aksaray'da bulunmaktaydım. Maksatlı ve hakikatten uzak olarak yazılan bu yazı tamamen hilâfı hakikat olup maksatlı olarak yazılmış bulunmaktadır. Bu husus tekzip olunur. 18.11.1974

Adres :
Yusuf Düzgün
Ulukışla Lisesi Müdürü
Ulukışla
Niğde

ONDÖRT ÖĞRETMEN MAAŞ ALAMIYOR

Kadrolarının İlçe Saymanlığına zamanında gelmediğinden Foça'da görev yapan aşağıda adları yazılı öğretmenler, Ekim ve Kasım 1974 aylarına ait maaşlarını alamamışlardır.

Talât Erseçen, Arife Türkmen, Ahmet Özkırlı, Zeliha Özkırlı, Ahmet Ercan, Adem Yamaç, Osman Aktoprak, Ayşe Kavas, Mehmet Tuncel, Ünder Yalçınkaya, Ali Parmak, Sadettin Akçakoca, Ali Akça, Saim Başeskici.

DANIŞTAY BAKANLIĞIN BİR İŞLEMİNİ DAHA İPTAL ETTİ

«Boykota katıldığı» iddiasıyla Şarkışla Cumhuriyet İlkokulundan aynı ilçenin Samankaya İlkokuluna sürülen üyelerimizden Halil Karakuş hakkındaki bu işlemi Danıştay iptal etmiştir.

TARSUS'TA BASKILAR ARTIYOR

Tarsus'ta devrimci kişi ve kuruluşlara karşı sürdürülen baskılar son günlerde artmıştır. Tarsus Devrimci Gençlik Derneği adına bir konser vermek için Tarsus'a gelen Aşık İhsani gözaltına alınmış ve böylece konser engellenmiştir. İhsani bir gün gözaltında kaldıktan sonra konserini öğretmenler derneği salonunda vermiştir.

Tarsus Kültür Derneği'nin oynatmak istediği «Kara Düzen»e ancak bir çok bölümleri sansürden geçirilmek koşulu ile izin verilmek istenmiştir.

Tarsus Sanat Lisesinde bir öğrenciye Yeni Ortam gazetesi okuduğu için üç gün okuldan uzaklaştırılma cezası verilmiştir. Cebinde Aşık İhsani'nin konser bileti bulunan bir öğrenciye de beş gün okuldan uzaklaştırılma ceazsı verilmiştir. Öğrencilerin ceplerini arıyan bir öğretmen öğrencilere devrimci yayınlar yerine fotoroman okumalarını salık vermiştir.

AFYON ŞUBEMİZE BASKI

Afyon vali yardımcılarından İlhan Sözgen, Afyon Şubemize oynatmak istedikleri «LİNÇ» adlı oyun için halk eğitim salonunu vermemek istemiştir. Sözü edilen oyunun propaganda amacını taşıdığını ve bu yüzden salonu vermediklerini söylemiştir. Şubemiz yöneticileri oyunun neresinin propaganda amacını taşıdığını sorunca da vali yardımcısı oyunu okumadığını söylemiştir. Durumun valiye iletilmesi üzerine şubemize salon verilmiş, ancak bu kere de emniyet müdürü şubemize oyunu oynatmamaları için baskı yapmaya kalkışmış, oynatırlarsa yarıda keseceğini söylemiştir. Emniyet müdürü şubemiz yöneticilerine «Sol eser oynatmayınız» diye de nasihatte bulunmuştur.

«Linç» in temsilinden iki gün sonra şubemiz başkanı İsmail Akın karakola götürülmüştür. Afyon savcılığı şubemiz aleyhinde 15.7.74 günü Başbakan Ecevit'in de katıldığı Afyon Mitingi dolayısı ile yayınladığı bildiriden dolayı soruşturma açmıştır.

KAMAN ŞUBEMİZİN TEMSİLİ

TÖB - DER Kaman Şubemiz, Yeni Halk Oyuncuları'nın sahneye koydukları «Kalkın Canlar Bir Olalım» adlı oyunu temsil ettirmek için Belediyeden bir salon kiraladı. Oyunun oynanmasına iki gün kala belediye başkanı hiçbir gerekçe göstermeden salonu vermiyeceğini bildirdi. Öte yandan Kaman sokaklarına gerici güçler «Komüinst TÖB - DER», «Komünist Piyesi Oynatmıyacağız», «Hain Öğretmenler» yazıları yazıldı. Buna rağmen gericiler hiçbir olay çıkartamadılar ve oyun TÖB - DER'in dar salonunda çoğu köylü olan halka üç kere oynatıldı. Ve seyirciler oyuncuları alkışladılar, şubemiz yöneticilerini de kutladılar.

KÖY ÇOCUKLARINDAN MEKTUP

Biz Tunceli ili Pertek ilçesi Pirinççi köyü ilkokulu öğrencileriyiz. Her şeyden yoksun ve hiç bir ders araç ve gereci bulunmayan bir köy okulunda okumaya çalışıyoruz!..

Öğretmenlerimizin önderliğinde bir kitaplık kurduk. Derslerimizi ve ödevlerimizi hazırlıyacak kaynak kitaplardan yoksunuz.

Bize kitap gönderilmesini istiyoruz.

Abdurrahman Yalgın
Kitaplık Kolu Başkanı

TOPAL'I YİTİRDİK

Karasu Şubemiz üyelerinden Şeref Topal öldü. Ailesine ve yakınlarına başsağlığı diler, acılarını paylaşırız.

TÖB - DER

SAÇI UZUN DİYE DÖVÜLDÜ

Korkuteli Şubemiz üyelerinden İrfan Doğu, 16.10.1974 günü «saçı uzun olduğu» iddiasıyla Küçükköy Öğretmeni Halit Özgür adındaki kişi tarafından dövülmüştür. Olayı protesto etmek için bir bildiri yayınlamak isteyen Korkuteli Şubemize kaymakamlık izin vermemiştir.

MUŞTA İLE DÖVDÜ

Tavas Kızılcabölük Kasabası Ortaokulu Müdürü Ekrem Keskin, üyemiz Ali Polat'ı 20.11.1974 günü muşta ile dövmüştür ve yaralamıştır.

İZMİT ŞUBEMİZE YAPILAN BASKILAR

İzmit Şubemize ve üyelerimize karşı gerici çevrelerin ve temsilcilerinin baskıları sürmektedir.

İlköğretim ve Milli Eğitim Müdürleri üyelerimizden İsmail Bilgin'in atanması konusunda keyfi davranarak üyemizi oradan oraya dama taşı gibi sürmüşlerdir. Milli Eğitim Müdürü ve Vali, üyemizin şikâyeti üzerine «Biz istediğimizi istediğimiz yere veririz ,kimseye hesap vermeyiz» demişlerdir.

Valilik ve Emniyet Müdürlüğü de şubemize kongre için bir salonu vermemişlerdir.

Valilik bundan bir süre önce yönetim kurulumuzu bir üyemizle ilgili haberi yerel gazetelere verdiği gerekçesiyle mahkemeye vermişti. Yapılan duruşma sonunda arkadaşlarımızı açılan davadan beraat etmişlerdir.

Artvin Şubemiz Yazmanı Olgun Delikanlı, 26.11.1974 günü kendilerine «bozkurtçu» diyen üç kişinin saldırısına uğramıştır. Üyemiz okula giderken saldıran faşist taslakları daha sonra kaçmışlardır.

SİVEREK'TE İKİ ÜYEMİZİN EVİ ARANDI

28.11.1974 günü Siverek Lisesi öğretmenlerinden Cemalettin Beydoğan ile Mustafa Çapar'ın evleri aranmıştır. Ayrıca Çapar bir süre de gözaltında tutulmuştur.

KAYMAKAMLIK GEMLİK ŞUBEMİZİN TOPLANTISINI ENGELLEDİ

Gemlik Şubemizin 29.10.1974 günü düzenlemek istediği «bağımsızlık» konulu bir açık oturuma kaymakamlıkça izin verilmemiştir. Kaymakamlığın bu tutumu öğretmenler arasında üzüntü yaratılmıştır.

İSTANBUL ÖĞRETMENLERİ DERS ÜCRETLERİNİ ALAMIYOR

İstanbul'daki orta dereceli okullardaki öğretmenler ders yılı başından beri ek ders ücretlerini alamamaktadırlar. Ödenek yokluğu nedeniyle ek ders ücretlerini alamıyan öğretmenler ücretli dersleri boykot etmek istediklerini belirtmişlerdir.

SİLVAN'DA BEŞ ÜYEMİZ GÖZALTINA ALINDI

Silvan Temel Eğitim Yatılı Bölge Okulu öğretmenlerinden üyelerimiz, Hüseyin Yarımoğlu, Nabi Yapıcı, Mehmet Kırılmış, Çetin Öncü, Cafer Eryiğit, okulda meydana gelen öğrenci kavgaları sonunda, okul müdürü ve yardımcılarının tertip ve ihbarlarıyla gözaltına alınmışlardır. Okul müdürü ve yardımcıları üyelerimize karşı, «Vurun komünistlere» diyerek öğrencileri kışkırtmışlardır. Öğretmenler olay yerinden uzaklaşarak olayın büyümesini önlemişlerdir. Okul müdür ve yardımcıları öğrencileri toplayarak üyelerimiz aleyhinde konuşmuşlar ve şöyle demişlerdir. «Bu moskof uşakları düzeni değiştirmek istiyorlar, bunlar Allahsızdır, bizi karşılarında bir militan olarak göreceklerdir.» Daha sonra da üyelerimizi ihbar eden okul yöneticileri arkadaşlarımızın 20 saat süre ile gözaltında kalmalarına yolaçmışlardır.

VE BİR MÜFETTİŞ

Bir üyemizin evinin taşlanmasıyla ilgili olayı soruşturmak için Silvan'da bulunan Bakanlık Müfettişlerinden M. Kemal Oğuzoğlu, gözaltına alınan beş üyemize:

«TÖB-DER bir sokak örgütüdür; bu örgütü kapattıracağım; siz niçin üye oluyorsunuz, okul müdürüne karşı tavrınızı beğenmiyorum, o çok iyi bir müdürdür. Onu değil sizi harcarım. İstersem şimdi sizi alırım», demiştir.

Bakanlık müfettişi kendisi ile görüşmek istiyen, Diyarbakır Bölge Temsilcimiz Mehmet Yokuş, Diyarbakır Şube Başkanımız Fuat Marangoz ve Silvan Şubemiz Başkanı Mahmut Yörük'e de şöyle hitap etmiştir:

... şeyim yok. Ben ne dediğimi biliyorum. TÖB - DER bir sokak örgütüdür. TÖB-DER'li öğretmenler komünisttir. Bunu bin kere derim.»

«KARA DÜZEN» İN BAŞINA GELENLER

Mersin Şubemiz, 23.10.1974 günü Valiliğe bir dilekçe vererek Ankara Birlik Tiyatrosu'nun 3.11.1974 günü «Kara Düzen» adlı oyununu temsil ettirmek istediğini bildirmiştir.

Valilik, 1.11.1974 günü şubemize bir yazı göndererek izin verilebilmesi için oyunun senaryosunun Sıkıyönetime gönderilmesi ve temsilin daha ileri bir tarihe ertelenmesini istemiştir.

Şubemiz yöneticileri, 2.11.1974 günü Valiliğe bir yıldırım telgrafı çekerek oyunun oynanmasının yasaya aykırı olarak engellenmek istendiğini ve oyunu belirten tarih ve saatte oynatacaklarını bildirmişlerdir.

Vali TÖB - DER yöneticilerini evine çağırmış; şubemiz yöneticileri daha sonra emniyet müdürü ile görüşmüşlerdir. Emniyet görevlileri oyunun metnini istemişlerdir.

Valilikçe oyunun bazı kısımları çıkartılmış ve 3.11.1974 günü temsiline izin verilmiştir.

4.11.1974 günü emniyet müdürlüğü oyunun sansür edilen kısımlarının çıkartılmadan oynandığını ileri sürerek şubemiz yöneticileri ve tiyatro yöneticileri hakkında soruşturma açmıştır. Saat 9.30 dan 15.00'e kadar karakolda ve savcılıkta ifadelerin alınması sürdürülmüştür.

İçel Emniyet Müdürlüğü'nün «Kara Düzen» adlı oyunun sansür ettiği bölümleri şunlardır:

«Memurcuklar üçünü bilini alır.» «Bağırırım, memlekette bağırmak hürriyeti var». «Kim ulan bu yaşamı hazırlıyan bize, kim bizi bu yoksulluğa iten, kim ulan bu hergele». «Atma ulan, düzen dışarıda, bir yığın namussuzluk yapıyor».

Emniyet Müdürlüğü, senaryonun 49. sahifesinin 8 - 13 satırları arasını da «genel ahlâka aykırı» bulmuş ve sansür etmiştir.

ESKİŞEHİR ŞUBEMİZİN ÇALIŞMALARI

Eskişehir şubemiz Tiyatro Kolu «72. KOĞUŞ» adlı oyunu sahneye koymuş, oyun öğretmenlerimiz ve halk tarafından büyük ilgi ile izlenmiştir. Çevre şubelerimizin istekleri üzerine adı geçen oyun bu şubelerimizde de oynanacaktır.

Eğitim çalışmalarını da sürdüren Eskişehir şubemiz, Dr. Orhan Kurmuş'un sunduğu «Emperyalizmin Türkiye'ye Gelişi» konulu bir konferans düzenlemiş, ayrıca şube üyelerinden İbrahim İşyar, Nevzat Deringöl ve şube başkanı Selçuk Önk'ün katıldığı bir seminer çalışmasında «TÖB-DER'in İşlevleri» tartışılmıştır.

ISPARTA ŞUBEMİZİN YÖNETİM KURULU ÜYELERİ HAKKINDA SORUŞTURMA AÇILDI

Genel Başkan Ali Bozkurt'un da katıldığı 30/11/1974 günlü seminer öncesinde Isparta şubemiz, «Öğretmen Arkadaşlara» başlıklı bir bildiri yayınlamış, bildiride TÖS övüldüğü ve sosyal sınıfları tahrik ettiği gerekçesi ile şube yönetim kurulu üyeleri hakkında soruşturma açılmıştır.

Seminer çalışmasının sonunda çevre şube yönetim kurulu üyelerinin de önerisi ile Isparta şubemiz «TÖB-DER ISPARTA BÖLGE SEMİNERİNDEN HALKIMIZA» başlıklı bir bildiri yayınlamıştır. Bildiride eğitim-öğretim sorunları ve öğretmenin mesleki ve özlük sorunlarının yurt sorunlarından soyutlanamıyacağı gerçeği vurgulanmakta, son olayların öğrenci olayları olmasından öte belli mihraklar tarafından yönetilen faşist saldırganlıklar olduğu söylenmektedir. Ayrıca öğretmenler üzerinde uygulanan yasal ve yasa dışı baskılara değinilmekte, düşünce ve inanç özgürlüğünü suç sayan yasa maddelerinin kaldırılması istenmektedir.

SARIZ ŞUBE BAŞKANIMIZ ALMANYA'DA (!)

Sarız TÖB-DER Şube Başkanı Hüseyin Pontömeroğlu, öğretmenlikten istifa ederek Almanya'ya işçi olarak gitmiştir.

PERTEK ŞUBEMİZİN ÇALIŞMALARI

Pertek şubemiz 9.11.1974 günü «Türkiye Toplumunda Sosyal Sınıflar ve Öğretmenin Sınıfsal Yeri» ve 7.12.1974 günü de «Eğitim ve Öğretimde Sömürgeleşme - Kültürümüze Emperyalizmin Etkileri» konulu seminer çalışmaları düzenlemiş, bu çalışmalara Hozat şubemiz de katılmıştır.

TİRE ŞUBEMİZİN ÇALIŞMALARI

Tire şubemiz 25.11.1974 günü Ali Haydar Cilasun'un sahneye koyduğu «Ulusun Türküsü» isimli oyunu oynatmıştır. Halkın beyeni ile izlediği oyunda olay çıkarılmaya çalışılmış, ancak olay çıkarmak isteyen kişi öğretmenler tarafından salon dışına çıkarılarak önlenmiştir.

SELİM ŞUBEMİZİN ÇALIŞMALARI

6.12.1974 günü Selim şubemiz, ilköğretim müfettişleri, ilköğretim müdürü ve köylerden öğretmenlerin de katıldığı «Yerel Eğitim Sorunları ve Örgütlenme sorunları» nı içeren bir söyleşi toplantısı düzenlemiş, toplantıda şubemiz yetkilileri tarafından Genel Merkez çalışmaları hakkında da bilgi verilmiştir.

MUT ŞUBEMİZİN ÇALIŞMALARI

Mut şubemiz halkımızın isterlerine yönelik eğitsel çalışmalarını sürdürmektedir. Son bir ay içerisinde «Kalkın Canlar Bir Olalım», «Linç» ve «Kara Düzen» isimli tiyatro eserlerini oynatmışlardır. Halkın beyenisini kazanan bu çalışmalarını şubemiz aralıksız sürdürecektir.

TOKAT ŞUBEMİZİN TİYATRO ÇALIŞMALARI

Tokat şubemiz üyelerinin ve çevre halkının kültürel etkinliğini artırmak, tiyatro gereksinimi karşılamak amacıyla bir tiyatro kolu kurmuştur.

Tiyatro kolunun amaçları arasında ülke çapında gösteriler yapan devrimc itiyatro topluluklarıyla ilişki kurarak devrimci oyunların Tokat halkına sunulması da vardır. İlk olarak 2 Aralık 1974 günü Yeni Ankara Tiyatrosu'nun oynadığı SALOZUN MAVALI, 22 Aralık 1974 günü ise Ankara Birlik Tiyatrosu'nun oynadığı KARA DÜZEN adlı oyunlar Tokat seyircisine gösterilmiştir. Her iki oyun da büyük ilgi görmüş oyunlar sırasında «KAHROLSUN FAŞİZM» ve «BAĞIMSIZ TÜRKİYE» sloganları yüzlerce Tokatlı tarafından haykırılmıştır. TÖB-DER lehine de gösterilerin yapılmasına yol açan şubemizin bu çalışmaları kentte sevinç yaratmış, çalışmaların sürmesi dileğinde bulunulmuştur.

Halkın büyük ilgisinden güç alan tiyatro kolu, şubemiz bünyesinde oyun sahnelemek için hazırlıklara başlamıştır.

6 ÖĞRETMENİN YERLERİ DEĞİŞTİRİLDİ

Üyemiz ve Diyarbakır Merkez İsmetpaşa İlkokulu öğretmenlerinden Kâzım Öten, Cavit Ceylan, Kasım Kahraman, Ülkü Akgün, Sıddık Pamukçu ve Şaban Aslan'ın yerleri değiştirilmiş ve herbiri başka bir okula atanmıştır.

Üyemiz olan öğretmenler; Okul müdürü Ahmet Yıldız'ın yapmış olduğu parasal yolsuzlukları Okul-Aile Birliği toplantısında belgeleriyle gözler önüne sermişlerdir. Duruma İl Millî Eğitim Müdürlüğü el koymuş, ne var ki yolsuzlukları sabit olan okul müdürü hakkında işlem yapılacak yerde, durumu açığa çıkaran öğretmenleri kış ortasında yerleri değiştirilmiştir.

Olay öğretmenler arasında üzüntü ve tepkiyle karşılanmıştır.

KONUT KURULTAYI

TMMOB, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Şehir Plânlama Mühendis ve Mimarları Odası, 16-20 Aralık 1974 tarihleri arasında Ankara'da DSİ toplantı salonunda bir «KONUT KURULTAYI» toplanacaktır.

Konut Kurultayı'nın amacı şöyle saptanmıştır :

«Ülkemizin bütün sorunları gibi konut sorunu da, geri bıraktırılmış, yarı bağımlı ekonominin yarattığı, sanayileşmeme sıhhatsiz kentleşme ve gelir dağılımındaki dengesizlikler yüzünden giderek büyümüştür. Konut sorununun çözümü için anayasanın devlete verdiği görev bugüne dek yerine getirilmemiş, halk konut ihtiyacını kendi sınırlı olanakları ile gidermeye çalışırken, bu alana kaydırılan kaynaklar, spekülatörlerin, karaborsacıların, vurguncuların, aracıların ve gecekondu ağalarının yararına kullanılmıştır. «Konut» işsizlik ve pahalılık yükü altında ezilen halkımız için, barınma ihtiyacını giderme aracı olmanın yanısıra, bir sosyal güvenlik aracı durumuna gelirken; halkın sırtından geçinen, uluslararası tekellerin yurdumuzdaki uzantıları olan bir avuç egemen azınlık için bir sömürü, bir politik çıkar aracı olarak kullanılmıştır.

Konut Kurultayı, bu iç ve dış sömürüyü teşhir etmek, bu sömürü ile mücadele yollarını tartışmak, bu alanda harcanan kaynakların halk yararına kullanılma olanaklarını araştırmak amacıyla düzenlenmiştir .

KATSAYI 9'DAN 11'E ÇIKARTILMALIDIR

Genel Başkanımız, 6.12.1974 günü Merkez Yürütme Kurulu adına TBMM Başkanlığına, TBMM Bütçe Komisyonu Başkanlığına ve Başbakanlığa aşağıdaki telgrafı göndermiştir :

Her yıl giderek hızlanan enflasyon ve artan hayat pahalılığı, tüm dar gelirli yurttaşlarla birlikte öğretmenlerimizi de dayanılmaz bir geçim sıkıntısına sürüklemiştir. Bu durum kamu personeli için bir yandan onlara maddi bir eziyet, bir yandan da verimli olma, yararlı çalışma isteklerini kıran bir etkendir.

Bugün kamu personelinin, bu arada üyelerimizin aylıkları, öteki zorunlu giderler hesaba katılmasa bile, yalnızca beslenmelerine yetmemektedir. Geçim sıkıntısının cenderesi içinde günden güne daha çok ezilip duran bir görevlinin çalıştığı işte de verimli olamayacağı açıktır.

Bu nedenlerle 1975 mali yılında kamu personeli aylıklarının hesaplanmasında uygulanan katsayının 9 yerine 11 olarak saptanmasını, ders ücretlerinin kaldırılmasını, öğretmenliğin yıpratıcı bir iş olduğu da gözönüne alınarak tüm öğretmenlere ayda net 750 TL. tutarında eğitim ödeneği verilmesini öneriyoruz.

KOMPOZİSYON İLKELERİ, EDEBİYAT TÜRLERİ

Yaşar Yörük edebiyat dünyamızda tanınan bir yazar. Özellikle Yansıma ve TÖB-DER Dergilerindeki yazılarıyle nicedir adı duyuluyor. Yazarın son ürünü ilginç bir yardımcı kitap : ÖRNEKLİ UYGULAMALI KOMPOZİSYON İLKELERİ, EDEBİYAT TÜRLERİ.

Yaşar Şöyle giriyor kitaba: «**Yazmanın bir sanat olduğunu, kalıplara dökülemeyeceğini, özel yetenek ve yaratıcılık gerektirdiğini söyleyenler var. Bu görüşün; öykü, roman, şiir vb. sanat ürünlerinin oluşturulmasında geçerlik taşıdığı ortadadır. Ne var ki, okullardaki kompozisyon (yazma derslerinin amacı, —yetenekli öğrencileri yönlendirmek zorunlu ise de— sanatçı yetiştirmek değildir. Bu derslerin temel amacı; duygu, düşünce ve tasarıların doğru ve güzel anlatılmasını sağlamaktır.**

Elinizdeki kitap, kompozisyon derslerinin bu amacına yardımcı olmak ereğiyle hazırlandı... Bu kitap, dili ve içeriği bakımından, ortaöğretimdeki öğrencilerin bilgi düzeylerine uygun olarak hazırlanmıştır. Ayrıca, yazmaya ilgi duyan yetişkinler de kitaptan yararlanma olanağı bulacaklardır.»

Okullarımızdaki ders kitaplarının geriliğini, ilkelliğini ve yürekler acısı halini —Milli Eğitim Bakanlığı ilgilileri hariç— bilmeyen yok. Bu ilkellik özellikle Türkçe ve edebiyat gibi temel kültür derslerinde daha açık olarak görülüyor. Bilindiği gibi gerek programların gerekse bu programlara göre hazırlanmış ders kitaplarının Türkçe ve edebiyatla ilgisi, bu derslerin adıyla olan ilgisinden öte geçmiyor. Sonunda herşeyde olduğu gibi bu konuda da öğrencilerin yetişebilmeleri öğretmenlerin kişisel çabalarına kalıyor.

Yaşar'ın kitabı bu yönden oldukça yararlı olabilir. Gerek konuların anlatımı ve sınıflandırılmasındaki başarısı, gerekse seçilen örneklerin yalınlık ve konulara uygunluğu yönünden başarılı bir çalışma. Ayrıca ortaokul öğrencileri için zengin bir kaynak, ilginç bir yardımcı kitap.

KOMPOZİSYON İLKELERİ, EDEBİYAT TÜRLERİ. Yaşar Yörük, Atatürk Ortaokulu, Samsun. Fiatı : 10 Lira

87 Sayılı Bülten'imizin Yayınlanmaması İle İlgili yürütme Kurulu Kararları

Karar : 38

1 — 15.12.1974 gün ve 87 sayılı TÖB — DER Bülteninde Ali Çiçekli imzasıyla yazılmış ve «Emperyalist Parmağı» başlığı adını taşıyan yazı Merkez Yürütme Kurulunun 12.12.1974 günlü toplantısında okunmuş ve Ali Bozkurt, Sabri Keskin, İlhan Alkan ve Fevzi Çimen'in muhalefeti ile yayınlanmamasına dair verilmiş olan istişarî karara ve bu kararın Genel Sekreter Yardımcısı Burhan Biber'in Yönetim Müdürü Nazım Bayata'ya tebliğine rağmen yayınlanmış olması nedeniyle söz konusu derginin dağıtımının durdurulmasına ve imha edilmesine,

3 — İmhasına karar verilen 15.12.1974 gün ve 87 sayılı Bülten'in basımından ve imhasından doğan zararın saptanmasına, Genel Sayman Avni Aytan'ın bu konuda görevlendirilmesine ve sorumluların saptanarak gerekli işlemin yapılmasına,

4 — İlhan Alkan'ın Nazım Bayata'nın görevine gerekli soruşturma yapılarak ifadesinin alınmasından sonra son verilmesi hakkındaki önerisinin oy çokluğu ile reddine.

5 — Cemil Çakır'ın, Nazım Bayata'nın savunmasına gerek olmadan görevine son verilmesi hakkındaki önerisinin oy çokluğu ile kabulüne, yasal haklarının kendisine verilmesine,
Karar verildi.

KARŞI OY GEREKÇEMİZ :

Bültenimizin kararın birinci maddesi ile sözü edilen sayısında Ali Çiçekli'nin imzası ile çıkan «Emperyalist Parmağı» adlı yazıdan dolayı Bültenin dağılmayıp imha edilmesine karşıyız. Şöyle ki:

1 — Yazı özden doğrudur ve belirli bir imza ile çıkmaktadır.

2 — —Demokratik kurallara uyması gereken bir örgütün düşünce ve görüşlere sansür niteliğindeki uygulamalarla yayın engeli koymasını anti-demokratik buluyoruz.

3 — Yazıların doğru veya yanlışlığını ancak örgütün temelini oluşturan öğretmenlerin okuyup değerlendirmeleri belirler. Bu bakımdan da onlara yazıları okuma olanağı ancak yayınla sağlanabilir.

4 — Bülten imha edilmekle örgüt ayrıca maddî zarara da uğramaktadır. Bunu da doğru bulmuyoruz.

5 — Yukarıdaki merkez yürütme kurulunun 4. maddesindeki İlhan Alkan'ın önerisine ilişkin red kararına da karşı oydayız.

Ali Bozkurt — Fevzi Çimen — Sabri Keskin — İlhan Alkan

Karar : 39

7 — Ali Çiçekli'nin yazmış olduğu «Emperyalist Parmağı» adlı yazı çıkarılmak suretiyle 87 sayılı Bültendeki yazının ekleri ile birlikte ve 87 sayılı Bülten'in dağıtımının gecikme nedenini içeren bir açıklama ile birlikte 87-88 sayılı tek bülten halinde yeniden bastırılmasına,

8 — Şaban Sezen'in, «depoya kaldırılmış olan 87 sayılı Bülten'in imhası konusunun Yönetim Kurulu gündemine alınması» konusundaki önerisinin kabulüne,

9 — İlhan Alkan'ın 19.12.1974 tarih ve 38 sayılı kararla imhasına karar verilen Bülten'in Nazım Bayata'nın dilekçesine uyularak yetkili karar organlarının kararına kadar imhadan vazgeçilerek depolamasını öneririm biçimindeki önerisinin reddine,

Oy çokluğu ile karar verildi.

Karşı oy gerekçemiz;

1 — Kararın yedinci maddesinde 87—88 sayılı Bültenlerin Ali Çiçekli'nin «Emperyalist Parmağı» isimli yazısından dolayı yeniden bastırılması ve sözü edilen yazının çıkarılarak yerine bir açıklama koyması kararının demokratik kurallara uyabilmesi için bu açıklamaya karşı oy kullanan merkez yürütme kurulu üyelerinin de muhalefet gerekçelerinin ayni bültene konması gerekir. Aksine bir davranış örgütün, merkez yürütme kurulundaki bir hizbin organı, bülteninde bu hizbin yayın aracı durumuna gelmesi sonucunu doğurur.

2 — Bu kararın 9,8 maddelerinin karşılaştırılması Merkez Yürütme Kurulunda kararların hangi duygusal ölçülerle alındığının açık bir örneğidir.

3 — Emperyalist Parmağı adlı yazının 87 sayılı Bültene konulmasında asıl sorumlunun yazı işleri müdürü Musa Uysal olduğu, anılan kişide bu sorumluluğu bir dilekçe ile belirttiği halde bu nokta üzerinde hiç durulmayıp tasviye amacıyla ve duygusal ölçülerle işine son verme inadında direnilmesini de doğru bulmuyoruz.

Ali Bozkurt — Fevzi Çimen — İlhan Alkan — Sabri Keskin

MİMAR SİNAN ÖĞRETMEN OKULUNDA FAŞİSTLER AYAKLANDI

Kayseri Mimar Sinan İlköğretmen Okulunda, plânlı olarak başlatılan faşist terör ve baskılar gün geçtikçe azgınlaşmış ve bugünlere kadar devam etmiştir.

8 Mayıs 1973 den bu yana olayların gelişimi şöyle olmuştur :

● 8 Mayıs 1973 de, okuldaki tüm ilerici ve devrimci öğretmen ve öğrencilerin okulu terk etmelerini istiyerek boykota ve daha sonra işgale girişen bir kısım faşist öğrenci grubu daha sonraki günlerde işi dayak ve teröre götürmüşlerdir. Okul bir müddet kapatılmıştır. Bu faşist unsurlar daha sonraki günlerde kendilerine karşı olan bütün öğrenci ve öğretmenlere yönelik gerici eylemlerini açıkca ortaya koyarak Yusuf Akdoğan, Veysel Kara, Ali Dündar ve Fadıl Kabuk arkadaşlarımızı döğmüşler çeşitli baskılar uygulamak istemişlerdir.

● Açıkca saldırı yönelttikleri arkadaşlarımıza söyledikleri şunlardır: Ya aramıza girersiniz yada geldiğiniz gibi defolur gidersiniz, burası geldiğiniz okula benzemez ayağınızı denk almazsanız ya siz ya biz ölürüz.

● Gündüzlü okuyan arkadaşlarmızın bir çoklarının evleri yine bu faşist öğrenciler tarafından gözlenmiş zaman zaman saldırmışlardır.

● Bu saldırgan ve kendilerine komando adını yakıştıran öğrencilere okul dışından çeşitli silahlar (sustalı bıçak, zincir, demir vb.) temin edilmektedir.

● Bu silahları zaman zaman yemekhanede öğrenci kitlesi içinde teşhir etmektedirler.

● Ülkü Ocakları teşkilâtına ait olduğu bilinen ve Kayseri Ülkü Ocağı emrine verilmiş olan 34 AN 665 plaka nolu Anadol marka otomobil 17 - 18 Kasım 1974 de okulumuza gelmiş, torba içinde sustalı bıçak vb. silahlar okulumuz öğretmenlerinden Emin Deniz ve Durmuş Arı vasıtasıyla saldırgan ve gerici öğrencilere dağıtılmıştır. Özellikle Durmuş Arı'nın evinde silahları teslim alan Mehmet Kılıçkaya Kadir Kaplan, Kâzım Türkdönmez ve İbrahim Çavuşoğlu 22 Kasım günü harekete geçmişler bir çok arkadaşımızı döverek yatakhaneye almamışlardır.

Ayrıca aynı gün yazı tahtalarına MHP'nin amblemini, diğer şekil ve resimleri çizmişler Mimar Sinanın ikinci fethi gibi yazılar yazmışlardır. Ayni günlerde Fevzi Yıldırm arkadaşımız bıçaklanmış Rıza Gökkaya arkadaşımız ise bayıltıncaya kadar dövülmüştür Faşist ve saldırgan öğrencilerin bu eylemlerine yardım edenler arasında öğretmenler arasında İsmail Bilgin, İrfan Ünübol, Ünal Bağdat, Ramazan Demir, Güngör Canbülbül ve kütüphane memuru Arif Metin de vardır.

● Bütün bu faşist baskıları ve terör karşısında olaylardan haberdar edilen Kayseri Valiliği ve Kayseri Milli Eğitim Müdürlüğü susmuş ve hiç bir tedbir alma yoluna gitmemişlerdir.

● Baskı gören sayıları ikiyüze varan tüm ilerici ve devrimci öğrenciler şu anda okula gidememektedir. Özelikle yatılı öğrenciler okulu terk etmeye zorlanmışlardır.

● Yeni, yeni olayların patlak vermesinden endişe duyuyoruz. Can güvenliğimiz kalmamıştır. Okulumuzun normal eğitim işleyişi kalmamıştır.

● Bütün bu olayları plânlayıp başlatan bu öğrencilerin, MHP ve Ülkü Ocakları gibi gerici ve faşist teşkilâtlar tarafından beslendiği ve teşvik gördüğü ortadadır.

● Oynanan oyunların amacı açıktır. Devrimci ve ilerici öğrenci, öğretmenleri sindirmek, kendi sapık ve ırkcı ideolojilerini zorla kaba kuvvetle kabul ettirmek.

● Asıl üzücü olan bu tür hareketlerin güvenlik kuvvetleri ve Milli Eğitim Müdürlüğü gibi tarafsız olması gereken müesseler tarafından korunmaması ve teşvik görmesidir.

● Halkımızın evlâtları ve ayrılmaz bir parçası olarak, geleceğin öğretmenleri olarak bu faşizan ve silâhlı baskı hareketlerine bir son verilmesini bütün ikinci devre öğrencilerinin dağıtılmasını ve olayların tahrikçisi durumunda olan öğretmenlerin görevlerinden alınmasını ve ayrıca okula sokulmayışımızın nedeniyle durumumuzun devamsızlık olarak nitelenmesinin engellenmesini istiyoruz. Durum ve olayları bilgilerinize sunar, en kısa zamanda isteklerimiz doğrultusunda can güvenliğimizi sağlayacak tedbirlerin alınmasını dileriz.

Saygılarımızla.

KAYSERİ MİMAR SİNAN İLKÖĞRETMEN OKULU ÖĞRENCİLERİ

GERÇEKLER KÜLLENEMEZ

Cemil ÇKIR

İkinci paylaşım savaşında yıpranan İngiltere emperyalizmi, emperyalizmin ve faşizmin jandarmalığını ABD emperyalizmine devretmiştir. İkinci paylaşım savaşından bu yana ABD emperyalizmi yardımlarla, ikili anlaşmalarla, uzmanlarla, barış gönüllüleriyle, sermaye ve sermayenin diğer elemanlarının ihracıyla geri bıraktırılmış ülkelere gireerk kendi dinamiği sonucu oluşturduğu güdük bir kapitalizmle emperyalist baskı, tahakküm ve sömürüsünü sürdürmektedir. Bugün ABD emperyalizmi, dünyadaki emperyalizmin ve faşizmin örgütleyicisi ve lideridir. Dünyadaki faşizmin ve yerli kukla birliklerinin ipleri Pentagon'un, CIA'nın yani, ABD emperyalizminin elindedir.

Halklar, gün geçtikçe uyanmakta, baş düşmanları olan emperyalizmi ve faşizmi daha da çok tanımaktadırlar. Halklar, aralarında çözümlenmesi olanaksız hiçbir çelişkinin bulunmadığını, kendileri arasına düşmanlığı sokanların emperyalizm ve yerli ortakları olduğunu anlamaya başlamışlardır. Ezilen yoksul halkların emperyalizmin ve faşizmin baskı, tahakküm ve sömürüsüne karşı bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadeleleri gün geçtikçe ileri boyutlara ulaşmakta, başarı kazanmakta, emperyalizmin baskı ve sömürü sahaları daralmakta, bu nedenlerle de gerileyen emperylizm kudurganlığını artırmakta, halkların mücadelelerini sindirmek için bazan açık - bazan çok sinsi ve ince oyunlar tezgâhlanmaktadır.

Dünya halklarının bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm uğraşılarının bastırılması, ilerici ve devrimcilerin zindanlara tıkılması, işkencelere maruz bırakılması, kurşunlanması, toplu halde katledilmesi yöntemlerini düzenleyen ABD emperyalizminin bu işlerle görevlendirdiği CIA örgütüdür. Bu durum yıllardan bu yana dünya devrimcileri tarafından söylenir, yazılır, fakat, halk düşmanı güçler bu gerçeği halktan saklamak için vatan, millet, milli güvenlik, kamu düzeni, kamu yararı kavramlarının arkasına gizlenerek yalan söylemişler, kapitalist ekonomi düzenini «kamu düzeni», sermayenin güvenliğini «milli güvenlik», egemen sınıfların kâr çıkarlarını «kamu yararı» diye zorbalığa dayanarak korumuşlar, insanlığın tüm değerlerini, halkların emeğini ve ülkelerinin servetlerini sermayenin emrine sunmuşlar, egemen güçlerin sofralarını daha da çok zenginleştirerek bu sofra artıklarından hizmet karşılığını almışlardır.

Emperyalizmin ve yerli ortaklarının sınıfsal çıkarlarının hizmetinde olanlar, devrimci uyanışı ve hareketi sindirmek, bastırmak ve sömürüyü gözlerden saklamak için halkın inançlarını ve şövenist duygularını istismar etmişlerdir. Sık sık provakasyon hareketleriyle sabotajlar düzenlemişler, yaptıkları bu sabotajları ellerindeki tüm araçlarla devrimcilerin üstlerine atmışlar, ilerici ve devrimcileri itibardan düşürüp kitlelerden tecrit etme politikasını sürdürmüşlerdir. Şimdiye dek tüm faşist yönetimler yaptıkları işkenceleri inkâr etmişler, işkence iddialarını «devrimcilerin yalanı» diye kamuoyuna duyurmuşlardır.

Ülkemizde 12 Mart'tan sonra tutuklananlar mahkemelerde; «kendilerine bilinmeyen yerlerde insanlık dışı işkencelerin yapıldığını» anlatmışlardır. En yetkililer, «işkence olmadığını, işkence iddiaları devrimcilerin yalanı olduğunu» açıklamışlardır. Bu satırların yazarı da 22 Mart 1972 yi 23 Mart 1972 ye bağlayan gece beş-altı yüz kişilik bir kuvvetle evi sarılmış, çoluğunun çocuğunun yanında, sille tokat evden alınmış ve emniyete götürülmüştür. Emniyetten gözü bağlı olarak götürüldüğü yerde, işkencenin en ileri tekniği günlerce uygulanmıştır. Radyo ve basında «işkence yoktur, bu işkence iddiaları devrimcilerin yalanıdır» şeklinde beyanları duydukça «bu dağları ben yarattım, karşıdakiler de babamdan kaldı» havasını estiren işkence ekibimi hatırlardım. Elektrik akımı verildikçe kıvranmamı, parçalanan ayaklarıma sürülen tuzları, tuzlu-su üzerinde sırtımda işkenceci olduğu halde koşturulmamı, yıkıldığımda vücudumda rastgele inip kalkan copları, dövdükçe sinirlenen, sinirlendikçe daha da çok döven, bağıran, çağıran, küfreden, terleyen ve yorulup nöbeti başkasına devreden ve yorulduğuna üzülen işkencecileri hatırlardım. Yanımda da dövülenleri, onlara gözdağı olsun diye bana işkence yapılırken başımda bekletilenleri hep gözümün önüne getirirdim. Ve emperyalizmin, faşizmin ve faşistlerin kitaplarda yazılı olduğundan daha çok gaddar olduğu, kitaplarda bunların tam olarak anlatılamadığı kanısına varmıştım.

Tüm bunları, 26 Kasım 1974 günlü gazetelerde, CIA başkanının yayınlanan; «ABD kendi çtkarları için her zaman her ülkeye müdahale edebilir. Geri bıraktırdığımız ülke haklarının uyanışı bu ülkelerdeki yönetimi ve bizim çıkarlarımızı tehlikeye düşürürse o ülkelere bir omuz vererek halkları sindirmek ve çıkarlarımızı sürdürmek bizim hakkımızdır» biçiminde sözleri ile, yine Yeni Ortam'da işkence görenler-

APARTMAN

Dinçay PEKER

Çeşitli ekonomik sorunlar sonucu büyük kentlere göç geldi çattı. Artık işçisi köylüsü, kendi dar dünyasından kopup, kalabalık, herşeyiyle kalabalık bir ortamda buldular kendilerini ister istemez. Kentsoylular önceleri pek önemsemediler bu olguyu. Ancak gün geldi ki küçük burjuvalıkları bundan da yararlanma olanağı buldu. Apartmanlar yükseliyordu boy boy. Yükselen apartmanlar pekçok yan sorunlar çıkarıyordu ortaya. Kim bakacaktı bu apartmanların işlerine? Kapıcı şarttı. Kaloriferci de gerekiyordu. Demek ki yeni durumlar yeni koşulları getiriyordu. İşte bu durumda kendilerine kulluk edecek yeni insanlar gerekiyordu. Apartmanlar, kapıcılar, daireler, dairelerdeki insanlar... Ve zemin katta çoluğuyla çocuğuyla yeni bir düzene ayak uydurmaya çaba gösteren neki bir türlü de gelenek ve göreneklerinden sıyrılamayan, ancak kentsoylu kaypaklığına da geçişin doğum sancıları içinde olan kapıcı köylüler. Köylü kapıcılar.

Sayın Ceyhun bu kez de, kent içindeki bir sınıfı, yaşantılarını, kapıcı ve ailesinin ilginç değerlendirmeleriyle ortaya koyup, değişik bir planda oluşturuyor öyküsünü. Ve kapitalist kalkınma yöntemiyle gelişen, büyüyen kentlerin mesken sorunlarını ince bir alayla ele alıyor. Kopan, yitip giden, tükenen insansal ilişkilere dikkati çekiyor. İnsanların otomatlaşmasını, sıcak ilişkilerden yoksun oluşlarını, öyküsünün gerilimi ve akışı içinde vurguluyor. Ve «kalorifer dumanından kararmış beton yığını kişiliksiz apartmanlar»ı gözler önüne serip, insanların yabancılaşmasına buruk ve düşündürücü bir tavırla yaklaşıyor.

Her durum kendi özelliklerini koyacak ortaya... Ve bu özellikler içinde oluşa oluşa gelinecektir bir yerlere. Kaçınılmazdır bu. Diyalektik, akışını ve işlevini sürdürecektir. «Önceleri masal sıcaklığında, incecikten habire yağan kar»ın, artık masal ötesi kalışını hep birlikte göreceğiz. «APARTMAN» -ki kapitalizmin, sindiriciliğin, yok edişin, yabancılaşmanın ilginç simgesidir- kişilerine yeni bir dünya sunacaktır. Sinirli kılacaktır. Yaşamını kazanabilmesi için onu, bunaltacaktır. Zemin kattaki kiracı, camın ortasına, «Burada da bir insan yaşıyor, havasızlıktan ölmemesi için arabanı park etme.» yazılı bir kâğıt koyacaktır.

Kapıcı gün gün şaşırarak, yaşaya yaşaya, bu pis ama hayli yeni bir düzeni kavramaya çalışacaktır. «Bre bacım, bu şehirliler amma da garip bre. Komşuluk momşuluk bildikleri yok, allahıma. Üst komşuları kimdir, habarları yok kele. Komşuluk filan, boku yemiş gitmiş ki bu şeher yerlerde, sorma. Baba, oğula müdana etmez olmuş, anam. Vah vah vah...» diyecektir. «Karınca kısmı bile rastlaştığında selâmlaşır da, bu şeherli selâmlaşmaz. Tuz istemeye yüzleri yok bre» diyecektir. Şaşıracak ve sevemez olacaktır olan bitenleri. Yeni bir ahlâk doğmaktadır böylece. Ayni binada oturacaklar, tanışıp konuşmayacaklar. Bir «apartman ahlâkı» oluşmaktadır giderek.

Tüm bu ilginç ilişkiler örgüsü içinde, apartman - kapitalist düzen bağrında barındırdıklarına bir takım tuzaklar da hazırlamaktadır. Kapıcı, bilinçlenme evriminde, geçişin zor dönemlerinde, bir şeyler yapabilme, kendisinin de giderek bu makinenin parçası olduğundaki haklılığıyla, birşeyler edecektir. 12 Mart sonrası oluşan pek çok olayı, bir apartman esprisi içinde yakalayıp saptamak, o günlerin dokusunu kavramada, değerlendirmede ışık tutar oluyor okura. Öykü, uzun soluklu, sürükleyici. Tiplemeler yerinde. Olayların kurgusu derli toplu. «APARTMAN», yazarın, yazarlık kişiliğine yaraşan bir ürün kanımızca.

---

den özür dileyerek «Ben de bir işkenceci idim» diyen bir polisin hatıralarını yayınlaması üzerine yazdım. Emperyalizmin etkisi altındak ger bıraktırılmış ülkelerde tam bağımsızlıktan bahsedenlerin ve «işkence yoktur» diyenlerin bu beyanlarının gerçek dışı olduğunu yüzlerine çarpmak için yazdım.

Gözlerden saklanmak istenen bir gerçeğe de değinerek yazıya son veriyorum:

Çağımızda kapitalist alt yapıda, sermayenin yoğunlaşıp tekelleşmesiyle birlikte üst yapı olan siyasî kurumlarda da köklü bir değişim oluşturulmaktadır. Sermayenin tekelleştiği gibi üst yapıda siyasal devlet iktidarının da merkezîleşip tekelleşmesi, egemen güçlerin çıkarlarını sürdürerek daha fazla sömürmesi için, devlet işlerini gören bürokrasi ile mali oligorşinin iç içe girmesi, devletin, egemen güçlerin çıkarları doğrultusunda himayeci, plânlayıcı, destekleyici, teşvik edici bir biçime dönüşmesi gerekmektedir.

Egemen güçler, sınıf çelişkileriyle birlikte giderek derinleşip keskinleşen devrimci hareketin karşısına tüm güçlerini seferber edebilmeleri için kapitalizm «Tekelci devlet kapitalizmine» dönüşmeli, klâsik burjuva demokrasi kurallarından kısıntı yapılmalı, bu işleri yürütecek yürütme organı bol yetkiyle donatılmalıdır. İşte, geri bıraktırılmış ülkelerde uygulanması yoluna gidilen «tarafsız hükümetler» formülü altında bu gerçekler yatmaktadır.

Ögretmenin Özlük Sorunu

Binali SEFEROĞLU

«Analar usta olmuş çöreği küçük yapar, çocuklar daha usta olmuş, ikisin birden kapar.»
Doğu Anadolu'da bir halk deyişi.

Babam her akşam bir «of» çeker ve eklerdi; «Olmuyor ki bir gecede eski kasvetle yatasın.» Gerçekten gün günden eskin gelir, babamın işleri düzeleceği yerde, giderek bozulur, yoksulluk denen canavar bir türlü ellerini yakamızdan çekmezdi. Ağanın inekleri, çatılı evindeki şölenleri, kapısında kesilip derisi yüzülen koçlarının sayısı giderek artarken, babam petrol lâmbasına gaz, arpa ekmeğine katacak çomayı bile bulamazdı. Felek ağanın çarkını hep ileriye doğru döndürürken, babamınkini geriye geriye çevirip dururdu.

Öğretmen ve diğer dar gelirli vatandaşlarımız her akşama yeni dert ve kasvetlerle ulaşılır. Gün günden eskin geliyor, umutlar boşa çıkıyor katsayının artması, derece ilerlemesi ferahlık getirecek yerde yoksulluğa tuz biber oluyor. Aylar yılları, yıllar ayları kovalıyor, maaşlar niceliksel olarak artıyor, ama sofradaki lokmalar küçüldükçe küçülüyor. Bir godot gibi personel yasasını bekledik. Yasa çıktı, ne ki godot gelmedi, geleceğe de hiç benzemiyor. «Vuslat yine bir başka buhara» kaldı. Bir canavar gibi enflasyon ayın ilk günü elimizdekini silip süpürüyor, yirmi dokuz gün kara kara düşünmemize neden oluyor. «Hele ay başı gelsin, Allah kerimdir» diyoruz. Ancak gelen ay geçen ayı aratmaktan başka bir işe yaramıyor.

Neden rahat bir soluk alıp, «Oh dünya varmış» diyemiyoruz? Biz öğretmenler değil, tüm çalışanlar, dargelirliler, yoksulluk ve ekonomik kıskacın altında ezilmektedir. Sorun, bu nedenle yalnız öğretmenlerin değil, işçilerin köylülerin sorunudur. Bu sorunun kökeninde emperyalizm yatmaktadır. Atatürk'ün hedeflediği ekonomik, sosyal ve politik içeriği olan tam bağımsız toplum haline gelmedikçe sorunlarımız çözümlenemez. Emperyalizm ve onunla bütünleşen egemen güçler işçinin, köylünün yarattığı değerlere el koymakta, ülkenin yer altı, yer üstü kaynaklarını çarçur etmektedirler.

«Yardım, hibe, demokrasiyi koruma» adı altında emperyalizmin jandarmalığını üstlenen ABD ülkemizi gaddarca sömürmektedir. Bu sömürüyü gizlemek için ülkenin kalkındığını, «nurlu ufuklara doğru kanat açtığını» halkımızı avutmak, gerçekleri gizlemek için bir araç olarak kullanmaktadırlar. Sömürünün sürmesi, ülke içindeki varlıklarını güvence altına alabilmeleri için yerli ortaklara gereksinmeleri vardır. Atalarımız; «hırsız evden olunca öküz bacadan çıkar» diyerek bunu noktalamışlardır. Bugün emperyalizmle yerli ortakları özleştiklerinden birbirlerinden kopmaları olası değildir.

«1969 yılında ülkemize 61.366.851 lira yabancı sermaye girmiş, buna karşılık aynı yıl 62.692.305 lira kâr transfer edilmiştir.» (Prof. Erol Zeytinoğlu Cumhuriyet Gazetesi 25.8.1973) Bu rakamlar; ABD yardımının bir kaba yalan olduğunu ve aslında halkımızın Amerikan silâh babalarına ve tröstlerine yardım ettiğini belgelemektedir. Hammadde fiatları yüzde 60 yükselirken, işlenmiş maddelerin fiatları yüzde 250 yükselmiştir. Fiatları istediği gibi ayarlayan ise ABD emperyalizmidir.

1974 yılında ulusal gelirimiz 430 milyardı. Fert başına düşen ortalama ulusal gelir ise 10896 liradır. Beş nüfuslu bir ailenin eline yılda 54 bin lira girmesi gerekir. (Cumhuriyet Gazetesi 19.11.1974 A. B. Kafaoğlu) Halbuki gerçek hiç de böyle değildir. Çünkü nüfusun % 1'ini oluşturan 400 bin kişi ulusal gelirin % 33'ü (Halit Çelenk — Cumhuriyet Gazetesi 26.3.1974) olan 141 milyar liraya el koyarken geri kalan 39 milyon 600 bin kişi geri kalan 289 milyarı bölüşmek zorunda bırakılmıştır. % 1'in içindeki bir aile yılda 1 milyon 773 bin 350 lira alırken Anadolu'da birçok kişi ailesini peynir ekmekle geçindirebilmek uğruna mayın tarlalarında can vermektedir.

Yasalardaki özgürce düşünmeyi, düşündüğünü söylemeyi, çalışanların kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda örgütlenmelerini suç sayan hükümlerin varlığı, bu eşitsizlikleri, haksızlıkları, sömürüyü gizlemek amacıyla getirilmiştir.

Emperyalizmin zalimliği, iğrençliği düşünceye zincir vurularak gözlerden saklanmak istenmekte-

dir. Korkuları işçinin, köylünün ve tüm çalışanların bilinçlenip kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda örgütlenmeleridir. Çünkü iğrençliklerinin sürmesi halkın bilgisizliği ve örgütsüzlüğüne bağlıdır. Öğretmene kitaba düşman olmaları, buradan geliyor.

167.552 ilkokul öğretmeni vardır. Bunların derece ve ellerine geçen maaş miktarı şöyledir:

Derecesi	Öğretmen Sayısı	3 çocuklu bir ilkokul öğretmenini eline geçen
1.	178	4067.50
2.	217	3543.00
3.	496	3149.20
4.	6470	2786.10
5.	5563	2476.60
6.	4739	21.89.30
7.	6715	1967.20
8.	7246	1755,30
9.	13580	1574.10
10.	20251	1426.30
11.	36376	1304.90
12.	65722	1185.20

Yukarıdaki cetvel incelendiğinde görülecektir-ki ülkemizde halen yüz altmış yedi bin beşyüzelli iki ilkokul öğretmeninin maaş ortalaması 1457.08 lira, yıllık ellerine geçen para ise 17.484.96 liradır. 30.12.1974 tarihli Cumhuriyette açıklandığına göre; ithalâtçıların, özel girişimcileri teşvik yasasından yararlanarak hazineye ödemedikleri vergi 5 milyar liradır. 167.552 ilkokul öğretmeninin yıllık maaş tutarı 2 milyar 929 milyon, 479 bin 168 liradır. Bir avuç imtiyazlı (Anayasa'mız kişi ve zümrelere ayrıcalık tanınmasını yasaklamıştır. Madde : 4—12) kişinin yıllık kazancı, 16.552 kişinin yıllık kazancının iki katına yakındır. 141-142. maddelerdeki düşünceyi, örgütlenmeyi korkunç biçimde cezalandırma esprisinin kökeninde bu iğrenç sömürüyü gizlemek yatıyor.

İlkokul öğretmeni ekonomik bir bunalımın içindedir. Çoluk çocuğu ile ölüm kalım kavgası veriyor. Ulusal gelirden payına düşen dilim giderek küçülmektedir. Sağcı bir gazetenin Kasım 1974 tarihinde yayınlandığı bir incelemede 5 kişilik bir ailenin sağlık kurallarına göre beslenebilmesi için beslenmeye 2400 lira ayırması gerekmektedir. Bu ilkokul öğretmenlerinin % 52'sinin maaşının iki katından fazladır. Bu eşitsizliğin ve adaletsizliğin çözümü; toplumumuzun modernleşmesiyle sağlanabilir. Modernleşme: tüm çalışanların ekonomik, sosyal, kültürel ve politik bakımdan gelişerek yönetime ağırlıklarını koyma sürecidir. Haklar verilmez, alınır. Öğretmenler olarak en ileri sosyal mücadele aracı olan grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkımızı alacağız. Bu doğrultuda diğer demokratik kuruluşlarla güç ve dayanışma içinde olmak zorundayız. İşçinin, köylünün ve tüm çalışanların bu doğrultudaki yasal girişimlerini engellemek, aralarındaki birlik ve dayanışmayı parçalamak için emperyalizm ve yerli ortakları çeşitli oyunlar tezgâhlamaktadırlar. Soyut kavramların, arkasına gizlenmelerinin, gençleri birbirlerine düşürmelerinin, faşist baskı ve teröre başvurmalarının nedeni halkın uyanmasından, kendi çıkarları doğrultusunda örgütlenmesinden korkmalarıdır. Emperyalizmin kökeni çatırdamakta, kalelerinde her geçen gün yeni bir gedik açılmaktadır.

Yaratılan ulusal gelirin dağıtılmasında bu geliri yaratanlar söz sahibi olmadığı sürece; maaşlara yapılacak zamlar soframızdaki lokmamızı artırmayacak, egemen güçler bir çörek verip iki çöreği geri alacak ve her akşam yuvamıza yeni bir dert gelecektir. Bu nedenle insanca yaşamamızın yolu örgütlenip, aramızdaki birlik ve dayanışmayı güçlendirmemize, halkımızla güç ve gönül birliği yapmamıza bağlıdır. Bu yol biraz dikenli, ama devrimci, ilerici namuslu ve halktan yana olanların yoludur. Hedefte ise tüm çalışanların insanca yaşama özlemlerinin gerçekleşmesi, pişirilen çöreklerin gizli eller tarafından kapılmaması yatmaktadır.

ANKARA ŞUBEMİZİN ARANMASINA TEPKİ :

(Baştarafı 1. Sayfa da)

«Son günlerde ilerici demokratik kuruluşlar üzerinde yoğunlaştırılan faşizan baskıların bir halkası da TÖB-DER Ankara Şubesinin basılması ve aranması biçiminde olmuştur. Yasadışı her türlü baskı bi ilerici, yurtsever öğretmenleri yıldıramayacak, mücadelemize hız verecektir.

Bu yaşadışı saldırıları ve faşizan baskıları yurtsever öğretmenler olarak protesto ederiz. Her türlü yasa dışı baskı ve faşizan saldırılar karşısındayız. Tüm varlığımızla sizlerin yanındayız.

Tirebolu Şubesi
TÖB-DER

Ankara Şubesine girişilen yasa dışı uygulamaya karşı verdiğiniz mücadelede yanınızda olduğumuzu bildirir, saygılar sunarız.

Maçka Şubesi
TÖB-DER

4.12.1974 günü Ankara şubemize karşı girişilen anti-demokratik aramayı basından öğrendik. Bu ve benzeri yasa tanımaz tutumları nefretle kınıyor genel merkezimizin bu tür uygulamaları geçmişte olduğu gibi yiğitçe göğüsleyeceğine inanıyoruz.

Bu telgrafta imzaları bulunan şubelerin bu tür olaylarda sonuna kadar genel merkezin yanında yer alacağını belirtir, haklı mücadelelerinizde başarılar diler, saygılar sunarız.

TÖB-DER Salihli, Manisa, Akhisar, Saruhanlı, Soma, Turgutlu, İzmir Şubeleri ve TÖB-DER Bölge Temsilcisi Saadettin Öztürk.

DARAĞACINDAN NOTLAR

Mehmet KOÇ

«Bu kitabın dehşetinden ürkmeyin, kitabı bitirdiğinizde faşizmin kanlı zulmünü değil, bu zulüm karşısında insanlığından, onurundan, inancından hiç bir şey yitirmeyen adamı, FUÇİK'i düşüneceksiniz. O, bu kitabıyla, bize, insanlık onurunu korumanın yordamını öğretti. Özünde bu yazılar hiç de Darağacından Notlar değil, zafer yolundaki insanlığın bir öncüsünün bulunduğu ileri noktadan geriye, bize gönderdiği bir mesajdır.»

Julius Fuçik 1903 yılında Prag'da doğdu. 8 Eylül 1943 de birçok yurtsever arkadaşıyla birlikte Berlin'de idam edildi. Darağacından Notlar, Fuçik'in yargılama sırasında hücresinde yazıp, sempatizan bir Çek gardiyan aracılığıyla parça parça dışarıya gönderdiği notlardan oluşuyor. Bu notlar Hitler'in yeryüzünü kana boyayan faşizmi yıkılıp, Çekoslovakya kurtarıldıktan sonra kitap haline getirilmiş. o

Darağacından Notlar basit bir tutuklu günlüğü değil. Celladın ipinin gölgesinde, binbir acılar arasında, kanlara bulanmış parmaklarla yazılan, faşizme, zulme ve zorbalığa karşı döğüşenlere selam uçuran bir mesaj. «İçerde, dışarda, derste, sırada, fesatçıya, vurguncuya, hayına» karşı yüreğinde öfke büyütenlere iletilen devrimci bir mesaj. Fuçik'in mesajı.

Kitap ne bir roman, ne bir öykü ne de bir başka yazı türü. Adı üstünde: Notlar. Bu notlar, Çek Halkının İkinci Dünya Savaşı sırasında yurdunu işgal eden Almanlara ve işbirlikçi hainlere karşı verdiği mücadele üstüne tutulmuş. Bu notlar, devrimci mücadeleleri sırasında ölen, yaralanan, tutuklanan, ve insanlığın en gaddar, en hayvanî, en ilkel düşüncesi İŞKENCE'ye tabî tutulan yurtseverlerin hayatları üstüne tutulmuş. Ve bu notlar, «Yaşamak, berrak bir gökte çocuklar adına savaşmaktır» diyerek gencecik ölüme gitmesini bilenler için tutulmuş. Yılgınlık yerine kavgayı, teslimiyet yerine bilinçli mücadeleyi seçenler için tutulmuş.

«... Tutuklandıkları sırada elleri başlarının üzerinde yanyana duruyorlardı. Adamın yüzü solgundu, kadınınsa şakaklarından aşağı verem alı sarmıştı. Gestapo'nun beş dakika içinde o özenli dairesini nasıl harabettiğini görünce gözlerinde bir parça korku belirdi. Sonra başını usulca kocasına doğru çevirip sordu:

Şimdi ne olacak Joe?

— Ölmeye gidiyoruz, Marie.

Kadın haykırmadı, hatta titremedi. Zarif bir hareketle, sağ elini biraz indirip kendilerine dönük tabanca namlularının önünde kocasının elini kavradı. Bu onların suratlarında ilk yumruğun patlamasına sebep oldu.»

Kadının son mesajı şuydu

— Dışarıdakilerin benim için üzülmemelerini ve kimsenin benim başıma gelenlerden yıkılmamasını söyleyin. Ben bir militan olarak görevimi yaptım. Ve aynı şekilde öleceğim.

Kendisinden bir daha haber alınamadı. Belki bir toplu katliamda, belki bir gaz odasında, belki de faşizmin yağlı ilmeklerinden can verdi. Yiğitçe direnen bütün devrimciler gibi.

«Cesetler yığılmakta. Artık onar, onar, yüzer yüzer değil, biner biner sayıyorlar cesetleri. Canavarların burnunda taze kan kokusu. Açlar. Gece yarılarına kadar, hatta pazarları bile» çalışıyorlar, «Hepsi SS üniforması giyiyor şimdi; kutluyorlar, bayram ediyorlar. Kıyım festivalleri onların. İşçileri, öğretmenleri, çiftçileri yazarları, resmî görevlileri ölüme gönderiyorlar. Erkekleri, kadınları, çocukları biçiyorlar. Aileleri tümüyle öldürüyorlar. Köyleri tümüyle yakıp yıkıyorlar.»

Gene de kavga sürüyor. Yılgınlık ve korku yok. Kurtuluş örgütleri bütün baskılara, ihanetlere ve zorbalıklara karşın mücadelelerini sürdürüyorlar. Herşey **mutlu sona'** ulaşmak için.

Ve Julius Fuçik bitiriyor sözü:

«Benim oyunum da sona yaklaşıyor. O sonu yazamayacağım. Çünkü nasıl olacağını bilemiyorum henüz. Bu artık oyun değil. Hayatın kendisi bu.

Gerçek hayatta seyirci yoktur, herkes katılır hayata.

Son sahnenin perdesi açıldı. Nöbeti teslim ediyorum.»

Nöbeti teslim alanlar düşmanı yurttan kovdu. Eski düzeni bütün kötülükleriyle birlikte tarihin çöp tenekesine attı. Halk kendi elleri üstünde kendi düzenini yükseltti.

Faşizme karşı öfkesini taze tutmak isteyen herkes bu kitabı okumalıdır.

DARAĞACINDAN NOTLAR : Julius FUÇİK, Oda Yayınları P.K. : 57 Sirkeci - İSTANBUL - Fiyatı : 10 TL.

DÜNYA NEREYE GİDİYOR

René DUMONT
170 Sayfa, 10 TL.
BOZUK DÜZEN OKULU
Halil BEYHANGİL
158 Sayfa 10 TL.

UNESCO'dan
Dünyaya Açılan Pencere
G Ö R Ü Ş
Birleşmiş Milletler, Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütünün Aylık Dergisi
Sayısı : 10 TL.
11 Sayılık Yıllık Abonesi : 100 TL.
İsteme Adresi : Arkın Kitabevi, Ankara Caddesi No : 60 İSTANBUL

ÇAĞIMIZIN ÖĞRETMENİ

Yılmaz ELMAS

Çağımızın Öğretmenini tam tanımlıyabilmek için önce çağımızı ve bu günkü Türkiye'nin durumunu ana çizgileriyle tanımlamak gerekmektedir. Ancak bundan sonra öğretmenlerin sorunları, uğraşıları ve toplum içindeki etkinlikleri bu görüş açısından değerlendirilebilir.

Çağımızda, ülkemizin önemli bir yeri olduğu, olayların gelişiminden de anlaşılmaktadır. Türkiye, emperyalizm ve ulusal kurtuluş savaşları çağında, emperyalist devletler tarafından işgal edilmiş ve bunun sonunda Türkiye halkı yurdunu savaşarak kurtaran ilk mazlum ülke olmuş, saldırgan emperyalist devletlere esaslı bir şamar indiren ülkelerin başında yer almıştır.

Kurtuluş savaşı öncesinde Türkiye, yarı - sömürge karakterini koruyan ve emperyalistlerin oyuncağı olan ülke idi. Türkiye ekonomik yönden aşırı derecede bağımlı bulunduğu Almanya tarafından I. Dünya savaşına itildi ve Almanya uğruna savaştı. Almanya savaşı kaybedince, Türkiye tam anlamıyla yağma edildi. Türkiye halkı için, ülkenin bütünlüğünü korumak için kurtuluş savaşı kaçınılmaz oldu, Türkiye halkının verdiği kurtuluş savaşı, ezilenlerin ortak düşmanı olan dünya emperyalizminin güçsüz bir duruma gelmesine yol açmıştır. Bu ölüm kalım savaşı, ulusal bilinci uyandırarak emperyalizmin sömürgesi ülkelere örnek oldu.

Türkiye, emperyalizme karşı açtığı savaşta kendi politik bağımsızlığını gerçekleştirmiş, ancak bunu uzun süre koruyamamıştır. Savaşarak, kan dökerek kovduğumuz emperyalistler yurdumuza yeniden «dostluk», «ittifak» ve «ticaret anlaşmaları»yla yerleştiler.

Kurtuluş savaşıyla Kemalist devrim, emperyalistleri ve onunla işbirliği yapan padişahı yurdumuzdan kovup Türkiye Cumhuriyeti Devletini kurmuşsa da feodal mütegallibenin köylüler üzerindeki baskısını kaldıramamıştır.

Emperyalizm, yerli - işbirlikçi burjuvazi ve feodal mütegallibenin egemen olduğu ve halkımızın bunlar tarafından sömürüldüğü, ezildiği, horlandığı bir ülkede yaşıyoruz bugün.

TAM BAĞIMSIZLIK :

Yeni - sömürgeciliğin ne olduğunu, tam bağımsızlıktan ne anlaşıldığını çağımızın öğretmeni çok iyi bilmek zorundadır. Kurtuluş savaşımızın önderi Mustafa Kemal, **«Tam bağımsızlık demek elbette, siyasî, iktisadî, adlî, malî, askerî,kültürel alanda tam bağımsızlık ve tam özgürlük demektir. Bu saydıklarımın herhangi birinde bağımsızlıktan yoksunluk ülkenin gerçek anlamıyla bütün bağımsızlığından yoksunluğu demektir.»** diyerek tam bağımsızlık anlayışını belirtmiş ve yeni kuşakların bu anlayışla yetiştirilmesini de biz öğretmenlere bırakmıştır.

Çağımızın öğretmeni, tam bağımsızlığını yitirmiş, yarı - sömürge olan ülkemizde halkımızın bir parçası olarak onunla kaynaşan, ona emperyalizm - yerli işbirlikçi burjuvazi - feodal mütegallibe üçlüsü tarafından yeraltı ve yerüstü kaynaklarımızla çalışan halkımızın, nasıl sömürüldüğünü anlatan ve onun bu sömürgeye karşı vermekte olduğu bağımsızlık ve gerçek demokrasi mücadelesinde yanında yer alan öğretmendir.

ÖRGÜTLENME BİLİNCİ :

Toprak ağası, tefeci, bezirgan ve gerici siyasî iktidarlar gibi, çıkarları halkımızın bilinçsiz ve eğitimsiz kalmasında olan çevre ya da kurumlar çağımızın devrimci öğretmenlerine karşı sürekli saldırılarda bulunmuş ve sindirme hareketleri düzenlemişlerdir. Bütün olaylar öğretmenleri yıldırmamış tam tersine kendi aralarındaki dayanışmanın artmasına neden olmuş ve daha geniş örgütlenmelerine yol açmıştır.

Ezilen ve horlanan insanlar tarih boyunca kendi aralarında dayanışma zorunluğunu duymuşlardır. Bu güne değin insanlar geçtikleri tüm toplum evrelerinde bu konuda aynı davranmışlar ve örgütlenmişlerdir. Türkiye halkının bir parçası olan öğretmenler de başlangıçtan bu güne değin kurdukları meslek örgütleriyle sömürülen, geri kalmış bir ülkenin öğretmeni olmanın bilinci içerisinde, emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine karşı mücadelesini sürdürmektedir.

TÖDMF :

Başlangıçta yurdumuzun birçok yerlerinde yersel ve yöresel öğretmen dernekleri kurulmuştur. Sonradan bu dernekler federe olarak (TÖDMF) Türkiye Öğretmenler Dernekleri Milli Federasyonu'nu oluşturmuşlardır. Bu kuruluş, TÖS'e dönüşüp kapanıncaya dek kendine düşen görevi yerine getirmiştir.

ÖĞRETMENLERİN SENDİKALAŞMASI ve TÖS :

27 Mayıs Anayasasıyla memurlara verilen sınırlı sendika kurma hakkından yararlanan öğretmenler, TÖS'ü (Türkiye Öğretmenler Sendikası) nı kurmuşlar ve TÖDMF'yü TÖS'e dönüştürmüşlerdir. TÖS, verdiği mücadelesiyle Türkiye öğretmenlerinin en güçlü sendikal örgütü olduğunu kanıtlamıştır. TÖS'lü öğretmenlerin mücadelesinden tedirgin olan egemen güçler, anayasada değişiklik yaparak memurların sendikal haklarını ortadan kaldırmışlardır.

Türkiye Öğretmenleri, sendikal haklarını yeniden elde etmek için mücadelesini sürdürecektir.

TÖB - DER :

12 Mart Muhtırası'yla memur sendikalarının çalışmaları durdurulmuş ve sonra da anayasada değişiklik yaparak memurların sendika kurmaları yasaklanmıştır. Bu dönemde TÖS'lü öğretmenler sinip oturmamışlar, yeniden merkezi bir örgütlenmeye giderek TÖB'ü kurmuşlardır. «Türkiye» ve «Birlik» sözlerinin kullanılamıyacağının İçişleri Bakanlığınca bildirilmesi üzerine TÖB (Türkiye Öğretmenler Birliği) olağanüstü kongrelerinde tüzük değişikliği yaparak TÖB - DER (Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği) adını almıştır.

TÖB - DER kısa bir zamanda gelişerek üye sayısını bu gün 85 bine yükseltmiştir. Çağımızın bilincine ulaşan ülkemiz öğretmenleri, TÖB - DER içerisinde varlık göstermektedirler.

TÖB - DER'Lİ ÖĞRETMENLER :

TÖB - DER'li öğretmen, bireysel görüş ve davranışların verimsiz ve yanlış; birlik içerisinde örgütlü dayanışma ve çalışmanın, verimli olduğu bilincindedir. TÖB - DER'li öğretmenler, her yönüyle örnek ve kusursuz olmalı, bunun yanında öğrencilerine ve halkına sömürüsüz bir düzende yaşamanın gerekliliğini kavratmalıdır. TÖB - DER'li öğretmenler kendi özlük sorunlarının çözümünün yurt sorunlarından ayrı düşünülemiyeceği bilincindedir.

MESLEK ve ÖZLÜK SORUNLARI :

Azgelişmiş, geri kalmış bütün ülkelerde olduğu gibi, Türkiye'de de gelir dağılımındaki eşitsizlik öğretmenleri de etkilemektedir.

Öğretmen, günümüzün hayat pahalılığında ilaç alamamaktadır. Günümüzün hayat pahalılığında evlilik ve çocuk zamları çok gülünç durumdadır.

Personel kanunu uygulamasıyla ortaya çıkan aksaklıklar tam giderilmiş değildir. Öğretmenlerin yüksek öğrenim yapmaları da - eğitim enstitüleri hariç, - olanak dışıdır. Şimdiye değin öğretmen çocuklarının öğrenimlerinde doğru dürüst bir kolaylık sağlanmamıştır.

Meslekî yönden öğretmenlerin yetiştirilip geliştirilmesi gerektiğince ele alınmamıştır. Bu durumda öğretmenler kendi kendilerini yetiştime zorunluğuyla başbaşadırlar.

TÖB - DER'li öğretmenler, bütün bu bozuklukların, aksak uygulamaların, meslek örgütü olan TÖB - DER aracılığıyla dile getirilerek giderilmesi için çaba göstermektedirler.

KİTAP OKUMA VE OKUTMA :

Kitap okuma ve okunacak kitapları seçme önemli bir sorundur. Yurdumuzda yıllardır, emperyalizmin sömürge ülkelerinde uyguladığı eğitim ve öğretim politikası uygulanmış, buna karşı çıkan öğretmenler sürülmüş, dövülmüş, ölümle tehdit edilmiş okuttuğu kitaplar boynuna takılarak sokaklarda gezdirilmiştir. Kitap okuyan ve okutan öğretmenler sorguya çekilmiş ve mahkemelerde kitap okumaktan dolayı yargılanmışlardır. Bütün bu baskılara rağmen TÖB - DER'li öğretmenler, yurdumuz gerçeklerini ve dünyadaki bütün gelişmeleri, insanlara ölüm ve işkence saçan sömürgeciliği anlatan kitapları okumakta ve çevresindekilere de okutmaktadırlar.

DAVRANIŞLAR :

TÖB - DER'li Öğretmenler, emperyalizmin etkisiyle yurdumuzda yaygınlaşan ve halkımızca yadırganan davranışlardan, aşırı içki ve oyun gibi kötü alışkanlıklardan kendini arındırmalıdır. Halkımızın cehaletten kurtulmasına katkıda bulunurken, onun batıl inançlarıyla alay etmemelidir. Halkını batıl inançlarından dolayı horlayanlar onunla hiçbir zaman kaynaşamızlar.

VELİ - ÖĞRENCİ İLE İLİŞKİLER :

Çağımızın TÖB - DER'li öğretmenleri, öğrencilerinin başarılı olmaları için onların velilerinin dolayısıyla halkının sorunlarıyla yakından ilgilenir.

Karnı aç olan, evde ders yapma olanağı bulamıyan öğrencilerinin derslerinde gerektiğince başarılı olamıyacağını bilen öğretmen, onların öğrenme yeterliklerini bu görüş açısından değerlendirir. Öğrencilerine zayıf vermekten zevk duyan, 67 öğrencisi bulunan bir sınıfta 62'sine zayıf veren, öğrencilerini zayıf notla korkutan öğretmen hatalı yoldadır. TÖB - DER üyesi öğretmenler bu konulara gereken titizliği göstermelidirler..

İlk - orta - yüksek öğretimde hiçbir işe yaramayan gerçek hayattan kopuk bilgiler yerine yurdumuz ve insanlık yararına üretime dönük bilgi ve beceriler kazandırarak öğrencilerinin başarısını en üst düzeye çıkarmak TÖB - DER'li öğretmenlerin başlıca amacı olmalıdır. Öğrencileri ve halkıyla kaynaşabilen öğretmen ancak başarılı olabilir.

SONUÇ OLARAK DİYEBİRİZ Kİ :

Öğretmenler halkımızın ayrılmaz bir parçasıdırlar. Karşılaştıkları sorunların tümünün daha genel nitelikteki sorunların yansımasından başka birşey olmadığı bilincindedirler. Ne öğretmenlerin kendi sorunları ne eğitim sorunları toplum kökünden değiştirilmedikçe kesin olarak değiştirilemiyeceğini bilirler.

Öğretmen, bilgiyi halk yığınlarına maletmeye ve halkın politik bilincini arttırmaya katkıda bulunarak, yurdumuzun tam bağımsızlık mücadelesinde etkinlik gösterir. Sosyal dönüşümler için mücadele verir. Cehaletle savaşır. Cehaletin giderilmesi, yeni - sömürgecilikle ondan yararlanan çevrelerin sürdürmek istedikleri sosyal ve ekonomik yapıları değiştirmede etken olur.

Öğretmen, daha geniş olanaklarla çalışabilmek için sendikal haklarını yeniden alma mücadelesini de sürdürecektir.

Türkiye öğretmenleri ve onların örgütü TÖB - DER, sömürüden arınmış ve gerçekten demokratik bir Türkiyenin kurulmasında kendine düşen devrimci görevini sürdürecektir.

Anayasa Değişiklikleri ve Temel Hakların Özü

Avukat Halit ÇELENK

27 Mayıs hareketinden bu yana hiçbir kavram Anayasa kavramı kadar tartışma konusu olmadı. Kentlerden köylere, miting alanlarından basına, Üniversitelerden B. M. Meclisine kadar Anayasa tartışıldı. Demokratik haklardan yana tüm sendikalar, dernekler, odalar ve öteki baskı grupları Anayasayı savundular. Toplumun her kesiminde Anayasa dillerde dolaştı.

Bunun nedeni, Anayasanın temelde, toplumdaki egemen sınıf ve tabakalarla yönetilen sınıflar ve tabakalar arasında bir ana sözleşme olmasıdır. Gerçekten ve özellikle 18. inci yüzyıldan beri Anayasalar, yönetenlerle yönetilenler arasında «yazılı bir sözleşme» niteliği kazanmıştır.

Tarih boyunca üretim araçlarını ellerine geçiren sınıflar, öteki sınıflar üzerinde önce ekonomik ve giderek siyasal bir egemenlik kurmuşlar ve bu egemenliklerini sürdürebilmek için de, emirler, fermanlar, yasalar yoluyla kişinin hak ve özgürlüklerini kısıtlamışlar ve fırsat buldukçada bunları zor kullanarak tamamen ortadan kaldırmışlardır.

Hak ve özgürlükleri ellerinden alınan sınıflar, egemen sınıflara karşı, gasbedilen bu hak ve özgürlüklerini elde etmek için sürekli mücadele vermişler, çok kez kanlı geçen bu mücadeleler sonunda adım adım zaferler kazanarak bugün anayasalarda yer alan hak ve özgürlükleri elde etmişlerdir. Bu hak ve özgürlükler, egemen sınıfların bir ihsanı ve lûtfu olarak tanınmamış, kıyasıya verilen sınıf savaşları sonunda hayatlarını feda eden milyonlarca kölenin, serfin ve işçinin kanlarının bedeli olmuştur.

Bu açıdan anayasalar, sınıflararası mücadeleler sonunda, sınıflararası geçici bir anlaşma olarak ortaya çıkmıştır.

Temel Hak ve Özgürlükler :

Anayasaların kuşkusuz en önemli bölümü, «kişinin temel hak ve özgürlükleri» bölümüdür.

İlk bakışta soyut kavramlar gibi görünen temel hak ve özgürlük sözleri, gerçekte kaynağını, sınıf mücadelelerinden, üretim araçlarının mülkiyeti sorununa sıkı sıkıya bağlı bir yaşam kavgasından alan somut kavramlardır. Bu kavramlar kişinin insanca yaşaması, yeteneklerini geliştirmesi, olanak eşitliğine sahip olması, topluma yararlı bir hale gelmesi ve insan olarak toplum içinde varlığını korunması ile yakından ilgilidir.

1961 Anayasası da bu hak ve özgürlükleri saptamış ve bunların «dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez» liğini kabul etmiştir. **Ancak hak ve özgürlüklerin kabul edilmesinin ve tanınmasının yeterli olmadığı açıktı. Bu hak ve özgürlüklerin, siyasal iktidarların saldırısından da korunması zorunludur.** Nitekim 1961 Anayasasının 11. nci maddesinin gerekçesinde şöyle denilmiştir :

«İkinci fıkrada, temel haklar kısmının en önemli hükmü yer almaktadır. Alman Anayasasının 19. maddesinden ilham alınarak formüle edilmiş olan bu hüküm, temel hak, hürriyet dokunulmazlıklarının kanunlarla düzenlenmesi bahanesiyle bu hakların tahrip edilmemesini teminat altına almaktadır».

«Öteden beri hakların sınırlanması meselesinde aşılan tehlike bu tahditlerin çok ileri gitmesi neticesinde cevherinin imha edilmesidir. **Hürriyetleri tahrip edenler, daima bunları sadece düzenlediklerini iddia etmişlerdir.** İşte bu düzenlemenin, hakkın özünü tahribe kadar gidemeyeceği esasını koyan tasarının 11 nci maddesinin ikinci fıkrası kanun koyucunun yetkisini kayıtlayan pek önemli bir kaidedir. Anayasa Mahkemesi bu genel ölçüyü gözönünde bulundurarak, herhangi bir tehdidin Anayasaya aykırı olup olmadığına karar verecektir. Eğer sınırlama, bir temel hak ve hürriyet veya dokunulmazlığın cevherini tahrip ediyorsa, Anayasaya aykırılığı dolayısıyle hükümsüz sayılacaktır».

Güvence Hükümleri :

Temel hak ve özgürlüklerin güvencesi nedir? Ve bu güvenceler bu gün de varlığını sürdürmekte midir?

Bu güvence anılan Anayasanın 11 nci maddesinde şöyle açıklanmıştı :

«Temel hak ve hürriyetler, Anayasının sözüne ve ruhuna uygun olarak ancak kanunla sınırlanabilir.

«Kanun, kamu yararı, genel ahlâk, kamu düzeni, sosyal adalet ve milli güvenlik gibi sebeplerle de olsa, bir hakkın ve hürriyetin özüne dokunamaz..»

Demek ki yasa, **Anayasanın sözüne ve ruhuna uygun olarak** hak ve özgürlükleri sınırlayabilecek, **ama her ne sebeple olursa olsun ve hiçbir zaman bu hak ve özgürlüğün özüne dokunamayacaktır.**

Hakkın özü :

Acaba bir hak ve özgürlüğün özü ne demektir? ve hangi hallerde temel hakların özüne dokunulmuş sayılır?

Anayasa mahkemesi bunun ölçüsünü şöyle saptamıştır :

«Bir hakkın ya da hürriyetin kullanılmasını açıkça yasaklayıcı veya örtülü bir şekilde kullanılamaz hale koyucu veya ciddi surette güçleştirici, amacına ulaşmasını önleyici, etkisini ortadan kaldırıcı nitelikteki hükümler» hakkın özüne dokunmuş sayılır. (4/1/963 gün ve 962/208 Es. 963/1 K.)

Gelgörki 12 Marttan sonra yapılan 1971 Anayasa değişikliği ile anılan bu güvence maddesi geçersiz hale getirilmiş ve temel hak ve özgürlükler güvenceden yoksun bırakılmıştır. Nitekim maddenin başlığı daha önce **«Temel hakların özü»** olduğu halde değişiklikten sonra **«Temel hak ve hürriyetlerin özü, sınırlanması ve kötüye kullanılması»** biçimine dönüştürülmüştür. Bu da yasa koyucunun maddeyi hangi amaçla değiştirdiğini göstermektedir.

Değişiklikten önceki maddede «Kanun, kamu yararı, genel ahlâk, kamu düzeni, sosyal adalet ve milli güvenlik gibi sebeplerle de olsa bir hakkın ve hürriyetin özüne dokunamaz» denildiği halde, değişiklikten sonra aynı maddede: «Temel hak ve hürriyetler... milli güvenliğin, kamu düzeninin, kamu yararının, genel ahlâkın ve genel sağlığın korunması amacı ile veya Anayasanın diğer maddelerinde gösterilen özel sebeplerle... sınırlanabilir». denilmektedir. Aradaki anlam ayrılığı açıktır.

Bu değişiklikten sonra temel hak ve özgürlüklerin önemli bir bölümü, kamu düzeni, kamu yararı, milli güvenlik ve benzeri gerekçelerle sınırlandırılmış ve kullanılamaz hale gelmiştir.

Birkaç örnek :

Anayasanın 22/4 maddesine göre kitap ve gazeteler ancak hakim kararı ile toplatılabilirken, 971 değişikliğinden sonra mahkeme kararı olmadan idarece de toplanılabilmektedir. Toplatmadan sonra konunun hâkime iletilmesinin, özellikle gazeteler için doğan zararı önleyemeyeceği ve hâkim üzerinde bir baskı niteliği taşıyacağı açıktır.

Değiştirilen Anayasanın 29. maddesine göre dernekler hâkim kararı olmadan idarece kapatılabilmektedir.

Anayasanın 30. ncu maddesinde iki kez yapılan değişiklikle 24 saatlik gözaltı süresi yol hariç 15 güne çıkarılmıştır.

353 sayılı Askeri Mahkemelerin Kuruluş ve Yargılama Usulü hakkındaki yasada yapılan değişiklik sonunda savunma süresi zaman bakımından kısıtlanmış ve ölçüsü, miktarı saptanmamıştır.

Değiştirilen Anayasanın 15 nci maddesi ile hâkim kararı olmadan bir kişinin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranabilmektedir.

Anayasanın 46 ncı maddesi değiştirilerek memurun sendika kurma hakkı kaldırılmıştır.

Bu örnekler çoğaltılabilir. Bütün bu değişikliklerin, Anayasa Mahkemesinin koyduğu ölçülere göre temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunduğu açıktır.

Temel hakların özüne dokunan bütün bu değişiklikler, yukarıda açıklanan «hakların güvencesi» maddesinde yapılan değişikliklere dayanmaktadır.

12 Mart yasamalarının, temel hak ve özgürlüklerin güvence hükümlerini de değiştirerek, bunların özünü ortadan kaldırdığı, onları kullanılamaz hale getirdiği ve böylece toplumumuzda bir baskı hukukunun yerleşmesine neden olduğu ortadadır.

Bu, kuşkusuz insan haklarının yurdumuzda yerleşmesi yönünden bir geriye dönüştü. 12 Martın hukukumuza getirdiği bu «geriye dönüş» hukukçularımızın ve tüm demokratik kuruluşların önünde duran ve çözüm bekleyen önemli bir sorundur.

EMPERYALİZMİN TÜRKİYE'DEKİ OYUNLARI?

Amerikalı ajanlar yabancı turistlere önce mal satıp sonra da «Siz Türkiye'ye eroin için geldiniz» deyip yakalamışlardır.

Böylece Amerikalı ajanlar 300 turisti mahvetmiştir.

Uyuşturucu maddelerin büyük kısmının Türkiye'den çıkarak gençliği zehirlediğine bütün dünyayı inandırmaya çalışan Amerikalı ajanların özellikle morfin satın alabilmek için maşa olarak kullandıkları birçok kişinin cezaevlerine sürüklenmelerine sebep oldukları saptanmıştır.

Halen Avrupa'nın ve Türkiye'nin birçok cezaevinde Amerikalı ajanların «İnsanlık namına» diyerek maşa yaptıkları ve böylece de 300'ü aşkın kişiyi mahvettikleri öğrenilmiştir.

Uyuşturucu madde kaçakçılığını bizzat kendileri organize eden Amerikalı ajanların yıllar önce İstanbul'da eroin satarlarken yakalanmaları ancak Türk polisine bu işi hedeflerine ulaşmak için yaptıklarını söyleyerek zabıt tututulmasını önlemeleri de bugüne kadar Türkiye'deki «Amerikan oyununun» gerçek yüzünün çıkmayışına sebep olmuştur.

Türk Narkotik Polisi ile sürekli ve sıkı ilişkiler kuran Amerikalı ajanlar Türkiye içinde uyuşturucu madde yakalamak amacını hiç bir zaman gütmemişlerdir. CİA'nın Roma'daki Uyuşturucu Maddeler Genel Merkezinden bu ajanlara daima Türkiye'den çıktığı tesbit edilmiş uyuşturucu maddeleri Avrupa ve Amerika'da yakalamaları emredilmiştir. Ancak aynı emirle birlikte sürekli olarak Türkiye'den gerekli organizasyon yapılarak uyuşturucu madde kaçakçılığının desteklenmesi de istenmiştir. Ve ajanlar ikinci şıklı daha «Hoş» buldukları için bizzat kaçakçılık yapmayı tercih etmişlerdir. Kendilerine yem olarak da Türkiye'deki birçok yabancı turist seçmişlerdir. Onların eline kaçakçılara götürmeleri için eroin, vermişler, sonra da bir yerde yakalayarak «İşte siz Türkiye'ye eroin içebilmek için geldiniz» demişlerdir. Böylece hem kaçakçılarla ilişki kurmuşlar, hem birçok yabancıyı mahvederek Türkiye'nin ağzına kadar uyuşturucu madde ile dolu olduğuna dünyayı inandırmaya çalışmışlar, tabii bu arada ceplerini de şişirmişlerdir.

JOHNSON BİLE İZLERDİ

Uyuşturucu maddeler konusundaki en güçlü ajanlar Johnsun'un Amerika Birleşik Devletleri Başkanı olduğu yıllarda Türkiye'ye gelmiştir. O zamanlar Türkiye'deki ajanların şefi CİA'nın ünlü «Fırtına Adamı» Dixahmi olmuştur.

KAPİTALİZMDEN EMPERYALİZME

Tarih boyunca sosyalist toplum düzenine dek, sınıflı toplumlar yani insanın insanı sömürüsüne dayalı, egemen ve ezilen sınıfların var olduğu toplum düzenleri birbiri ardısıra gelip geçtiler.

Bu düzenlerin en sonuncusu ve en gelişmişi olan kapitalist düzen, doğuşundan 19. yüzyıl sonlarına değin büyük bir ilerleme gösterdi. Kapitaliszmin sömürgen sınıfı burjuvazi, emekçi sınıfların binlerce kuşağının eti, kemiği, alınteri üzerine kurulu güçlü üretici güçler yarattı. Bu üretici güçlerle insanların üretim yaparken birbirileriyle olan ilişkileri bir süre uyumlu gitti. Zamanla gelişmenin zirvesine ulaşan üretici güçler var olan üretim ilişkileri ile çatışmaya başladılar ;insanların toplu halde yaptıkları üretim ile bu ürctimin yapıldığı araçların, alet edevat ve makinelerin bir kaç zenginin elinde bulunması sorunu, kapitalist toplumun temel çelişkisini doğurdu. Bu aşamadan sonra kapitalist sistemi, tekellere dayalı kapitalizm - emperyalizm izledi.

Emperyalizm kapitalizmden ayrı bir ekonomik düzen midir? Emperyalizm sınıfsız bir toplum düzeni midir? Bu aşama insanların mutluluğunu sağlamış mıdır, Bütün bu soruların cevabı «hayır» dır. Çünkü erişilen emperyalizm, kapitalizmin en son ve en yüksek aşamasıdır. Aynı sistemin içinde, o sistemin ulaştığı bir başka düzeydir. Kapitalizm 19. yüzyılın sonu ile 20. yüzyılın başlarına doğru «emperyalizm» aşamasına geldi.

Büyük bir bilim adamı, emperyalizmin yani tekeller kapitalizminin bilimsel analizini yaptı ve emperyalizmin ekonomik ve siyasal özelliklerini saptadı. Bu özellikleri çok kısaca şöyle sıralayabiliriz:

a) Üretim ve kapitalin çok yüksek bir düzeyde yoğunlaşması ve ekonomiyi artık tekellerin yönetmesi.

b) Tekelci banka sermayesi ile tekelci sanayi sermayesinin birleşmesi. Ayrıca bu temel üzerinde bir finans kapital ve bir finans oligarşisinin doğuşu.

c) Kapitalizmin tekeller öncesindeki meta ihracının yerini «sermaye» ihracının alması.

d) Dünyayı aralarında bölüşen tekellerin yani kapitalistlerin uluslararası tekelci birliklerinin doğuşu.

e) Dünyanın en büyük kapitalist güçler arasındaki paylaşımının tamamlanması.

Yabancı pek çok sözcüğün yer aldığı ve çok özet olarak emperyalist aşamanın temel yönlerini anlatan bu beş maddeyi ve kapsadığı terimleri açıklamaya çalışalım.

Sermaye ve üretimin çok yüksek bir düzeye ulaşması ne demektir? Sermayenin ve üretimin **yoğunlaşması** ne demektir?

19. yüzyılın son yarısında teknoloji o denli büyük bir gelişme gösterdi ki büyük üretim, küçük üretimi sildi, süpürdü. Maden sanayiinde yeni çelik üretim usulleri çok yaygınlaştı. İç yanmalı motorlar, buhar türbinleri, elektrik motorları gibi yeni motor tiplerinin hızla yayılması sanayii ve ulaştırmadaki gelişmeleri çabuklaştırdı. Bilimin ve teğniğin kazandırdıkları önce termik sonra hidroelektrik santrallarda büyük ölçülerde elektrik enerjisi kullanılması kimya sanayiinin ve metalürjinin bir çok yeni kollarının kurulmasına yol açtı. İç yanmalı motorların gelişmesi otomobil ve uçak taşıma işlerinin ortaya çıkmasına ve yaygınlaşmasına yardımcı oldu. Serbest rekabet zorunlu olarak büyük ekonomik girişimler üzerinde ezici bir zafer kazanmasına neden oldu. Bu durumu ve bu teknolojik gelişmeyi üretimin yoğunlaşması yani daha doğrusu üretimin büyük girişimlerde yoğunlaşması, toplanması izlerdi. 19. yüzyıl ortalarına doğru kapitalist ülkelerde hafif sanayi bir süre egemen rolüne sürdürdü. Yani zayıf ama çok sayıda girişimler **tek tek kişilerin** elindeydi. 1873 ekonomik buhranı bu fazla sayıdaki tek tek girişimlerin çoğunu bellerini bir daha doğrultamayacak biçimde yıktı, ayrıca kapitalin yoğunlaşmasına ve esrmayenin birikimine büyük bir itmede bulundu. Başlıca kapitalist ülkelerde sanayideki üstün yeri, ağır sanayi, hepsinden önce maden sanayi, maden çıkarma sanayi ve makine imalâtı aldı. Bu sanayi kollarının gelişmesi **çok büyük sermayelere** gerek gösteriyordu. Bu girişimlerde çok sayılarda işçiler çalıştırıldı ve halen de çalıştırılmaktadırlar. Muazzam miktarlarda ham madde işlenir ve büyük ölçüde sanayi ürünleri üretilir. Üretimin yoğunlaşması ağır sanayide ve kimya, elektrik, elektro teknik, otomobil ve yeni sanayi kollarında daha hızlı oldu; hafif sanayide yoğunlaşma daha yavaş gerçekleşti. Yineleyecek olursak, tekeller öncesi kapitalizmde hüküm süren rekabet gittikçe daha fazla büyüyen kapitalist girişimlerde üretimin hızla yoğunlaşması sonucunu veriyordu. Kapitalin yoğunlaşması ve birikimi kuralı, büyük ve çok büyük girişimlerin zaferini hiç şaşmadan sağladı. Küçük ve orta girişimler ikinci dereceye ve bağımlı duruma düştüler. Üretimin bir noktada toplanması ve yoğunlaşması da tekeller kapitalizmine geçişi hazırladı.

Halen büyük girişimler — 1000 veya daha çok işçi çalıştıranlar — kapitalist ülkelerde tüm işletmelerin **sadece % 1 - 2 sini oluştururlar**, ama öte yandan yapım sanayiinde, tüm fabrika işçileri ve idarî personelin A.B.D.'de **1/3'ünü**, **İngiltere**'de **% 34,5**'unu, Batı Almanya'da ise % **41**'ini kendi **işyerlerinde** çalıştırmaktadırlar. Bu koşulların çok benzerleri diğer kapitalist ülkelerde de aynen vardır.

AHLÂK VE AHLÂK KOYUCULAR

ZEYNEL GÜL

Mustafa Nihat Özön'ün «Osmanlıca-Türkçe Sözlük» adlı yapıtında «ahlâkın» karşılığında şöyle yazıyor: «Ahlâk, A. i (Hulk ç.) insanın yaratılıştan önce veya sonra eğtimle kazandığı ruh ve kalp halleri, huylar.» Öz Türkçe'de «ahlâk» karşılığı «aktöre» dir. Ali Püsküllüoğlu'nun «Öz Türkçe Sözlük» adlı yapıtında da: «Aktöre; a. törep., toplb., fels. Bir toplum içinde kişilerin uymak zorunda bulundukları davranış karalları.» olarak tanımlanmaktadır.

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere ahlâk, okullarda öğretim yoluyle kişiye kazandırılan somut bilgiler olmayıp, kişinin toplum içinde edinebileceği davranışlardır. Okul, toplumun bir kesimi olduğuna göre, ahlâk dersleri konsa da çocuk zaten çeşitli davranış kurallarını benimseyecektir.

Ahlâkın olumlu ya da olumsuz yönde gelişmesi, çevrenin çocuk üzerindeki etkisi ile değer kazanır. Bu çevreyi düşünmeden, sorunlarını çözümlemeden, bu çevreden çıkacak çocuğa ahlâk dersleri vermek ya da zorunlu kılmak, çocuklara işkence yapmaktır.

Toplumumuzda, kendilerini ahlâk koyucu sanan kişiler vardır. Arapça, «ahlâkiyyun» denen bu kişiler, asıl görevleri olan; toplumu, yurdu kalkındıracak girişimler, yatırımlar yapmak yerine ahlâk-koyuculuk gibi bir görev yüklenmek isterler. Sanki toplum ahlâksızmış gibi. Sanki bunun suçluları cıvıl, cıvıl, sevimli, güleç çocuklarımızmış gibi...

HEGEL : «Kamu adına iş gören ahlâk koruyuculardan daha tehlikeli bir şey yoktur.» diyor. Böyle derken de önemli bir gerçeği dile getiriyor. Elbette kamu adına iş görenlerin yapacakları çok şey vardır. İşte yapacaklarından bazıları :

— 1973 yılında Türkiye'de kişi başına düşen ulusal gelir 364 dolarken, bir Süleyman Demirel'in «Höt» demesiyle Kıbrıs'tan 1967'de 15.000 askerini alıp kaçan (!) Yunanistan'da ulusal gelir payı kişi başına 1.200 dolardır. Bizde de bu gelir payı yükseltilemez mi?

— Kapı kapı iş arayan, her çaldığı kapıdan kovulan bir yurttaşımızda moral düzgünlüğü düşünülemez. Bir fabrikayı yakmayı, temeline dinamit koymayı planlayan bu yurttaşa vatan haini, ulusal servet düşmanı denebilir. Hatta idamı bile istenebilir. Ama bu kişiye iş bulmak, bir iş kapısı açmak düşünülemez mi? Almanya için sırada bekleyen işsizler ordusunu neden görmek istemiyoruz?

— Bugün Türkiye'de 16.738 köyde yol, 19.163 köyde su, 29.838 köyde elektrik yoktur. Bu yoklar ülkesinde öğrencilerimize kaderde, kıvançta, tasada bir olduğumuzu nasıl anlatabileceğiz?

— İlköğretim çağında bulunan 785.000 çocuk okulsuzluk nedeniyle dünyayı tanıyamamaktadır. Bu çocuklarımızı orta çağ karanlığından kurtarmak aceleciliğini gösteremez miyiz?

Eelbette diyeceklerimiz çoktur daha. Kimlere diyoruz bunları? Okullara Ahlâk dersleri koyduranlara diyoruz. Ve yine sonuç olarak diyoruz ki, kamu görevlileri ahlâk koyuculuğu bırakıp, yukarıda sıraladığımız ya da bunlara benzer konulara eğilsinler. Kısacası, çizmeden yukarı çıkmasınlar.

Üretimin yoğunlaşmasına paralel olarak sermayede de bir yoğunlaşma izlemekteyiz. Sermayenin yoğunlaşması ne demektir? Sermayenin yoğunlaşması, çok büyük sermaye miktarlarının bir kaç elde toplanması, sadece bir kaç kişinin buna sahip olması anlamına gelir. Anonim şirketlerin yayılması sermayenin yoğunlaşmasını destekleyen güçlü bir itme olmuştur. Bu şirketler daha önce bir çok kişiye dağılmışlardır. Bu birikimler ise bir avuç kapitalistin elinde bulunan dev girişimler örgüt ise bir avuç kalmıştır. 19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarına doğru anonim şirketler etkin olmaya başlarlar. Halen A.B.D.'de sanayi üretimin 9/10'unu korporasyonlar yani Amerikan anonim şirketleri yaparlar. 1964 yılında 500 en büyük A.B.D. korporasyonundan 55'inin sermaye dolaşımı 100 milyon dolar idi. Diğer kapitalist ülkelerde ise bu miktar 200 en büyük şirketin sadece 21'inin sermaye dolaşımını oluşturuyordu.

İşte üretimin yoğunlaşması vesermayenin yoğunlaşması olayları böyle bir tarihsel süreç izlemişlerdir.

(Devamı var)

MÜDÜRLÜKTEN MÜFETTİŞLİĞE

Hasan Basri AYDIN

1 — Toplum sorunlarını dile getiren öğretmen suçlu değil, başarılı bir öğretmendir.

Mustafa Üstündağ

2 — Milli Eğitim Müdürleri, temsilcim olarak her halükarda öğretmenin yanında olacaktır. Her halükarda suçlu olan öğretmen değil, yöneticilerdir.

Mustafa Üstündağ

3 — Öğretmenin dertleriyle ilgilenmiyen, öğretmeni rahatsız eden yöneticiler, değişiyor ve değişeceklerdir.

Mustafa Üstündağ

«Malatya konuşmasından»

Milli Eğitim Bakanı böyle derken, köşebaşlarını tutmuş bulunan eski zihniyetin temsilcileri: «Sen misin böyle diyen» dercesine eskiden yapamakdıklarının kat kat fazlasını yapmakta ve öğretmen üzerinde tam bir baskı unsuru haline gelmiş bulunmaktadırlar.

Örneğin :

Öğretmeni bulunduğum Malatya Kubilay Ortaokulu Müdürü :

a — Her yıl tek ders sınavlarında kalan olmazken bu yıl Bakanın: «Orta öğretimdeki kırıcı, dökücü sisteme son vereceğiz» şeklindeki konuşmasını değersiz kılmak amacı ile dek ders sınavlarında kendi branşı olan matematik dersinden öğrencilerin % 80 nini sınıfta bırakmıştır.

b — Okulda çıkarılan «Yeşilay» adlı duvar gazetesinde Çanakkale Zaferini ve Atatürk'ü küçük düşürücü yazılar yayımlandığı halde okul müdürüne yapılan şikâyet ve uyarılara aldırış edilmiyerek aynı yazıların yayımlanmasına devam edilmiştir.

d — 14 Ekim Seçimleri sırasında AP nin çıkarmış olduğu Bağımsız Milletvekili adayı Ömer Kan'a oy vermiyen köylülerin çocuklarını okuldan attırmıştır.

e — Kubilay Ortaokulunda sürdürdüğü Atatürk düşmanlığına ters düşmemek için her yıl 10 Kasım'da rapor almakta ve Atatürk'ü anma törenlerine katılmamaktadır.

f — Okulu, bir geçim kaynağı haline getirmekle öğrenci ve velilerin okula kaışı olan itimatlarını sarsmaktadır.

Örneğin :

1 — 1500 ü aşkın öğrencisi bulunan Kubilay Ortaokulunda yılda iki kez beşer liradan toplam 10 lira karne parası öğrencilerden alınmakta ve fakat bu paraların nereye gittiği bilinmemektedir.

2 — Her yıl öğrenci başına 20 şer lira yakıt parası alınırken bu paranın yalnız 10 lirası makbuza yazılmakta, geriye kalan 10 liranın ne olduğu bilinmemektedir.

3 — Öğrenci başına 6 liralık posta pulu alınmakta sonra bu pullar paraya çevrilerek cep harçlığı yapılmaktadır. Çünkü yıl içerisinde öğrenci velilerine gönderilecek evraklar öğrenci ile elden gönderme olanağı vardır.

4 — Mezun edilen öğrencilerden 20 şer lira alınmakta ve fakat makbuza sadece 10 lira yazılmaktadır.

5 — 1972 yılı içerisinde öğrencilerden 5 lira yakıt parası alındı. Sonra yakıt parasının devletçe karşılandığı, toplanan paraların ise okul müdürü tarafından yenildiği şayiaları veliler arasında dolaştı.

6 — Okulun ihate duvarı için öğrencilerden 10 ar lira toplandı, ve fakat bu paraların da nereye gittiği bilinmemektedir. Çünkü okulun ihate duvarı devletçe yapıldığı anlaşılmıştır.

7 — Kendisine özel bir makam hazırlamak amacı ile okul binası içersinde izin almaksızın değişiklikler yaptı, bazı duvarları söktü, bazılarını yeniden eklemek suretiyle okul binasını yamalı bir hale getirdi. Ve bu iş için de öğrencilerden 10 ar lira toplandı.

8 — Okuldaki spor faaliyetlerini kaldırarak spor salonunu kahveye çevirerek icara verdi.

9 — Her ay öğrencilerden 50 şer kuruş kitap parası ve 50 şer kuruş spor parası alındığı halde okul kitaplığına kitap alınmadığı gibi öğrencilerin spor faaliyetlerini de durdumuş bulunmaktadır.

10 — 1972 yılı kışında okulun kalorifer kazanına su doldurulmadan yakılarak kızgın hale geldikten sonra suyun verilmesi sonucu kalorifer tesisatı parçalanmış, ancak kaloriferciyi işten atıp yerine bir akrabasını almak amacı ile bu işin okul müdürü tarafından tertiplendiği ortaya çıkması üzerine de öğrencilerden 10 ar lira toplanarak kalorifer tesisatı tamir edilmiştir.

11 — Her yıl paralı yaz kursları açılmakta, ders başına 60 şar lira alınmakta, Bedava kurs vermek için yaptığım müracaatları ise cevapsız bırakılmakta, 8 ay öğretmenin gözcülüğünde öğrenim gören öğrencilerin % 80 ninin yaz döneminde başarısız olması ve kursa devam ettikten sonra güz döneminde yüzde yüz başarı vermesi nedeniyle veliler arasında: »Para almak için çocuğumu ikmale bıraktı» şayiaları dolaşmakta ve okula karşı olan itimatları sarsılmaktadır.

12 — Okul müdürünün ihbarı üzerine Mayıs 1971 yılında tutuklanarak Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığına teslim edildim, sonra serbest bırakıldım.

13 — Adana Sıkıyönetim Komutanlığına yaptığı ihbar üzerine Adana Sıkıyönetim Mahkemesine verildim. Sıkıyönetim Mahkemesinin görevsizlik kararı üzerine Malatya Ağırceza Mahkemesince yürütülen yargılama sonunda beraat ettim.

14 — 1973 yılı başında «Öğrenciyi dövmüştür» gerekçesi ile emniyete yaptığı ihbar üzerine üç gün karakol nezaretinde kaldım. Öğrencinin okul müdürü tarafından kandırılarak şikâyet ettirildiği yolundaki itirafı üzerine serbest bırakıldım.

15 — 29/Mayıs/1974 günü IX. Milli Eğitim Şûrası ile ilgili olarak İl Milli Eğitim Müdürü Başkanlığında yapılan ön toplantıya tüm öğretmenler davetli idi. Okulun son günü olması nedeniyle okula öğrenci gelmemekte idi. Tüm öğretmenler, ders defterlerini imzaladıktan sonra ya gitmekte ya da öğretmenler odasında oturmakta idiler. O gün saat 15 te yapılacak olan toplantıya okul müdürü ile birlikte giderek katıldım. Ve bu konudaki görüşmelerimi belirterek bir de rapor sundum. Ancak okul müdürü, «29/Mayıs günü son saat ders yapmamıştır» gerekçesi ile bana iki günlük maaş kesimi cezası verdi. Okul müdürlerinin maaş kesim cezası verme yetkisi olmadığını belirtmem üzerine bu kez iki günlük maaş kesim cezası iki ders saati ücret kesimi cezasına çevrilerek Ağustos ayı maaşımdan 70 lira kesildi. Vilayet nezdinde yaptığım itiraz üzerine 657 sayılı personel yasasına ve 2 sayılı kanun hükmündeki kararnameye aykırı olan bu ceza durdurularak maaşımdan kesilmiş bulunan 70 lira geri verildi. Ancak okul içerisindeki prestişinin sarsılmış olduğuna inanan okul müdürü, Millî Eğitim Müdürünün de tasvibini alarak Kasım ayı maaşımdan yeniden bu para kesildi. Bu işleme ait belge eklidir.

16 — Öğrencilerime okumalarını önerdiğim kitapları sınıfları gezerek: «Bu kitaplar komünist kitaplarıdır, okumayın» diyerek topladığı kitapları vilayete gönderen okul müdürü, vilayetin kitapları okumadan sakınca görmiyerek geri vermesi üzerine de geçmişteki kitap düşmanı bir bakanın tamimini öne sürerek kitapları sınıflara vermek istemeyişi üzerine tarafımdan «O Bakan değişti, onun tamimine göre hareket edilemez, yeni Bakan kitap düşmanı değildir» dememe karşılık olarak da «Türk Milleti Milliyetçidir. Solcu bir Bakanı fazla başta tutmaz» diye cevapladı. Ve bunun içindir ki 657 sayılı personel yasasına ve iki sayılı yasa hükmündeki kararnameye aykırı olarak bana verilmesini kararlaştırdığı para kesimi cezasını da hükümetin istifasından sonra uygulamıştır.

17 — Okul müdürünün Atatürkçü öğretmenler üzerinde estirdiği bu terör havası nedeniyle her gün sürtüşmeler meydana gelmekte ve bu sürtüşmeler öğrencilerden velilere intikal etmekte ve böylece ders çalışmak yerine okulun dedikodusu ile vakit geçirilerek başarısızlığa yol açılmaktadır. Bu nedenledir ki her yıl 400 — 500 öğrenci yatılı okul sınavlarına katıldıkları halde bir teki dahi bu sınavları kazanamamakta ve böylece öğrenci velilerinin okula ve öğretmene karşı olan itimatları sarsılmaktadır.

18 — Yukarıdan beri sıraladığım hususların baş sorumlusu olan okul müdürü Mehmet İnci, şu anda rapor alarak Patürge'deki kardeşinin inşaatında müteahhitlik yapmak suretiyle çift taraflı kazanç sağlmakla meşgul bulunmaktadır.

19 — Atatürkçü öğretmenlerin muhbiri okul müdürü Mehmet İnci'nin bu yasları çiğneyen tutumunun Bakanlık Makamına iletilmesi amacı ile Malatya TÖB-DER Şubesince Ankara'ya gönderilen heyetin, Bakanla görüşme olanağını bulamadığı için Orta Öğretim Genel Müdürü ile görüşerek durumun belirtilmesine rağmen okul müdürü taltifen Bakanlık müfettişliği görevi ile görevlendirilmiş bulunmaktadır.

20 — Yukarıdan beri sıraladığım hususları, okul müdürünün başka bir yere nakli ya da müdürlük görevinin üzerinden alınması koşulu ile ispata hazırım.

SONUÇ OLARAK:

Öğrencilerimizi çağdışı eğitimden kurtararak çağdaş eğitim esaslarına göre eğitilmesinin sağlanması ve partizan zihniyetli yöneticilerin sömürüsünden kurtarılarak öğretmene ve okula karşı olan itimatlarının yeniden kazandırılması için Atatürkçü bir Bakanlık Müfettişinin tahkikatla görevlendirilmesi hususunda emir ve müsaadelerinizi saygılarımla arz ederim.

Hasan Basri Aydın'ın Milli Eğitim Bakanlığına gönderdiği 14.11.1974 tarihli dilekçe.

İŞKENCE İLE Mİ ÖLDÜRÜLDÜ?

Balıkesir Milletvekili Necati Cebe, Millet Meclisi Başkanlığına yazılı bir soru önergesi vererek 6.2.1973 tarihinden beri kayıp olan ve emniyette işkence yapılırken öldüğü sanılan İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi öğrencilerinden Ali Kayahan'la ilgili olarak İçişleri Bakanı tarafından aşağıdaki soruların cevaplandırılmasını istemiştir.

1. Ali Kayahan'ın güvenlik kuvvetlerince arandığı doğru mudur? Doğru ise, aranmasına neden olan eylemleri nelerdir?

2. Adı geçen genç, aramalar sırasında yakalanmış mıdır? Yakalanmış ise, kimler tarafından yakalanmış, kimler tarafından ne zaman, nerede sorguya çekilmiştir?

3. İşkence edilerek öldürüldüğü doğru mudur? Doğru ise, sorumluları kimlerdir ve bu kişiler hakkında ne işlem yapılmıştır?

4. Ele geçirildiği ve işkence edilerek öldürüldüğü söylentileri doğru değilse, kayıp gencin akıbeti hakkında Bakanlığınız ne düşünmekte ya da bilmektedir?

EMEKÇİ Dergisi de Aralık 1974 sayısında Ali Kayahan'ın emniyette işkence edilirken öldüğüne ilişkin bazı belgeler yayınlamıştır.

Öğretmenler Halkla Bütünleşiyor

Abuzer Han
TÖB - DER Yeşilyurt şubesi üyesi

Malatya TÖB - DER Şubesi olarak halkımızın sorunları güncel uğraşımızın ağırlık bölümünü oluşturmaktadır. Artık iyi anlıyoruz ki halkla bütünleştiğimizde, halkın dertlerini paylaştığımızda kendimizi halkımıza kabul ettirebiliriz. Üyelerimizi bilinçlendirmek ve halkımızı egemen güçlerin sömürüsüne karşı uyarmak için yapılan çalışmalar örnek eylem gösterilebilir. Her ay belirli konularda açıkoturumlar tertipliyerek en azından «Kâğıt oyunu oynama geleneğini» bir süre durdurmakta, halk sorunları bir kez daha gözden geçirilmektedir. Bu örnek davranışı kutlar, tüm TÖB - DER şubelerimize duyururuz.

Malatya TÖB - DER şubemizin hazırlamakta olduğu dizi konferansların en son yapılanı aşağıdaki konu ve konuşmacılarca yapılmıştır.

a) Öğretmenin örgütlenme sorunu : Muharrem Ayten
b) Eğitim sorunu : Ali Aygün
c) Özlük sorunu : Ali Kasım İlhan

Önümüzdeki günlerde yapılacak eğitim çalışmalarının konusu, konferansın sonunda Genel Merkezin önerdiği ortak eylem doğrultusunda faşizm, emperyalizm ve demokrasidir.

Tüm şubelerimizin antifaşist ve antiemperyalist ortak eylemlerini sürdürerek halkımızla bütünleşmeleri kaçınılmaz sorunumuzdur.

Öğretmen, Türkiye'nin geri bıraktırılmışlığının nedenlerini ve temel çelişkinin iç ve dış sömürüde olduğunu görmektedir. Altyapı ilişkilerinin üretim araçlarında ve düzeninde yapı değişikliği sağlıyacak plan ve eylemlerin yokluğunu ve bugünkü ortamda olanaksızlığı, çoğunluğu ile varlıklıların bir ortak değerler bütünü olmaktan öteye gidemiyen üstyapı kurumları halktan yana olmaktan çok uzaktır.

Çağımızda kişi ancak toplum içinde, toplumla birlikte mutlu olur. Öğretmen, ulusca mutluluğa ulaşmanın yollarını öğretir. Bu öğreti, önce kafalarda bilinç kıpırdanışları ile başlar. Bu uyanış, kurtuluş çabalarının da başlangıcıdır. Bu kurtuluş eyleminin oluşmasını durdurmak için emperyalistler ve onların uşağı yerli işbirlikçilerin ilk hedefi öğretmeni karşılarına almaktır. Öğretmeni ellerindeki her türlü basın ve propaganda aracı ile halka ters düşürmeye çalışmaktadırlar.

«Yalancının mumu yatsıya değin yanar..» Artık egemen güçlerin mumu sönmek üzere. Halkın çoğunluğu dönen dolapların içyüzünü anlamış bulunmakta. Onun içindirki halk düşmanlarının maskeleri düşmüş, paçaları tutuşmuş... Bunlar şimdi de «Milliyetçi Cephe» adıyla «Sınıf bilincine ulaşan halkı yoketme cephesi»ni oluşturmaya çalışmaktalar. Bugünün «Milliyetçi Cephe»si kurucularının anlatımıyle dünün «Vatan Cephesi»ydi... Bu son oyun da bilinçli halk tabakaları tarafından bozguna uğratılacaktır. Bu oyunu bozacak, demokratik kuruluşlar içerisinde yer alan örgütümüzün her üyesi bilgisizliğin, bilinçsizliğin aldatılmaya varacağını korkmadan söyliyen yurtsever öğretmendir. Öğretmen tüm geri bıraktırılmış ülkelerde, ulusal kurtuluş uğruna devrimci ilkelerin savaşını yürüten insandır.

Hergün dövülen, sövülen, kıyılan öğretmenler, ölüm sancılarını çekenlerce dövülmekte, sövülmekte, kıyılmaktadır.

1975 yılı TÖB - DER'in halkımızla elele emperyalizme, faşizme ve bilgisizliğe karşı savaş yılı olsun.

FAŞİZMİ KİMSE GERİ GETİREMİYECEKTİR (*)

TÖB - DER Genel Başkanı
ALİ BOZKURT

Son hükümet bunalımından bu yana isteyerek ülkemizde bir terör havası estirilmektedir. Okullar basılmakta Atatürk'çü, devrimci öğretmen ve öğrenciler kurşunlanmakta, dövülmekte, sürgüne gönderilmektedir. İşte Yavuz Selim ve Mimar Sinan Öğretmen Okulları, işte Kahramanmaraş İmam Hatip Okulu, işte üniversiteler ve başkaları. Faşist komanda saldırılarından en çok zarar görenler şüphesiz TÖB - DER üyesi devrimci öğretmenlerle devrimci öğrencilerdir. Örgütümüz insanlığın yüz karası faşizmle mücadeleye kararlıdır. Bu bakımdan ilgilileri tekrar uyarmayı görev bilmekteyiz:

Olaylara yanlış teşhis konmamalıdır. Aşırı sağ, aşırı sol yutturmacası bırakılmalıdır.

Olaylar faşist Hitler Almanya'sında ve faşist Mussolini İtalya'sından olanların aynıdır. Provalar aynı metotlarla yapılmaktadır. Saldırıları tek merkez yönetmektedir. Açıktan açığa faşist taslakları silâhlı zorbalık yaparak özlemlerine kavuşmak amacıyle halkın kurtuluş yollarını tıkamak istemektedirler.

Üyemiz öğretmenlerin can güvenlikleri kalmamıştır. Kahramanmaraş'ta İmam Hatip Okulu Matematik Öğretmeni üyemiz, gece başına çarşaf geçirilerek bayıltılıncaya kadar dövülüp merdivenlerden aşağı atılmıştır. Yurdun çeşitli yerlerinde öğretmenlerimizin evleri gece sarılarak ulumalarla rahatsız edilmekte ve dışarı çıkarılmamaktadırlar.

Toplumun demokratik gelişimine karşı tertipledikleri olayları devrimcilere yüklemeyi gelenek haline getirmiş şartlı beyinler artık bunu kimseye yutturamıyacaklardır. Kör gözler, sağır kulaklar bile olayları kimlerin yarattığını bilmektedirler.

Bu insanlık düşmanı, ülke düşmanı faşist taslaklarının ve onların iplerini tutanların önleri alınmalıdır. Eğer hâlâ Türkiye'nin devrimci öğretmenlerini yıldırma hesabı içinde olanlar varsa, aldandıklarını göreceklerdir.

(*) 14.12.1974 günü basına verilen demeç.

YERİMİZİ DOĞRU SAPTAYALIM

Mehmet SAVCA

Kıyım :

Her geçen gün öğretmen kitlesine yapılan baskı yoğunlaşıyor. Öğretmen egemen sınıfların şamar oğlanı durumuna getirilmek isteniyor. Terör, bir karabasan gibi öğretmen kitlesinin üzerinde dalga dalga, dolaşıyor. Burjuvazi, öğretmen kitlesini, zülmuyla, zorbalığıyla çepeçevre kuşatıp kıpırtısız duruma getirmek istiyor... Burjuvazi, bunu başarabiliyor mu?.. Şüphesiz hayır. Burjuvazinin bu tutumu, öğretmen kitlesinin büyük bir bölümünü daha da bilinçlendiriyor, demokrasi mücadelesinde daha kararlı, daha tutarlı olmasını sağlıyor... Büyük bir bölümünü dedik, çünkü bu olumlu gelişim öğretmen kitlesinin tümünde olmuyor... Öğretmen kitlesinin bir kesimi de, bu kamçılı zorbalık, bu acımasız terör, bu insanlık dışı zulümler altında korkup, pısıyor, pasifleşiyor, suya sabuna dokunmama durumunu seçip; kirin, pisliğin mundarlığın içine gömülüyor... Kimisi de kurtuluş diye Alamanya kapılarına dayanıyor, bazıları öğretmen olmaktansa arzhalcı, kâtip, seyyar satıcı, tezgâhtar, gazete satıcısı olmayı yeğliyor... Kurtulunuyor mu?... Hayır. Çünkü kaçmakla kurtulunmaz. Bu kez kaçanın ayağına başka sorunlar dolanıyor, başka zorluklar, başka sıkıntılar gelip yakasına sarılıyor... Çünkü burjuvazinin baskısı, zülmu, terörü yalnız öğretmen kitlesine değil, çalışan bütün emekçi halkımızadır. Öyleyse, mesele bir meslek meselesinden öte, bir sınıf meselesidir de... Öğretmenin kurtuluşu, emekçi halkımızın kurtuluşundan soyutlanamaz... Faşizm geriletilmedikçe, demokratik haklar alınmadıkça kurtuluş yazmaz... Kaçmak, başka kurtuluş yolları aramak, yağmurdan kurtulup, doluya yakalanmaktır... Biz, bu tip arkadaşlara «yanıldınız» deriz, onlara doğruyu anlatır, uyarırız. Onlara: «Yanımıza, saflarımıza, gelin, beraberce, dayanalım, direnelim...» deriz... Onlar gene de bizdendir... Onlara darılmayız, küsmeyiz, sırt dönmeyiz... Onlara doğruları anlatmak, Onları kazanmak boynumuzun borcudur...

Baskıya, zülme, teröre karşı direnen, dayanan öğretmen, iyidir, güzeldir, yiğittir... Sevincimiz yüz akımızdır... Susan, boyun eğen kaçak öğretmen de şimdilik hoşgörüyle karşılanabilir, kazanılmaya çalışılır... Ama... ama öğretmen kitlesinin içinde bir grup var ki onları ne yapalım? Onlara öğretmen değil, insan bile diyemeyiz... Onlar muhbirlerdir... Biz onlara kin ve öfkeyle bakarız... Onlar yılan ve çıyanlardır... Onlar insanlığın yüz karası ve utancıdır... Onlar «bir karanlıktan gelip, bir karanlığa gidenlerdir». Onlar diğer bütün muhbirler gibi, Köpeklik ettikleri faşist efendileri gibi, sevgiye, insanlığa, kardeşliğe, bilime, güzelim kitaplara, düşünceye, namuslu halkımıza, yeryüzünde iyi, güzel ne varsa, ne yaratılacaksa hepsine karşıdırlar... Onlar ki çürümüşlerdir, içleri kapkaradır, onursuzdurlar, insanlıklarını yitirmişlerdir, kankren olmuşlardır... Onlara yeni bir kan yeni bir aşı verilemez...

Biz onlara iyi gözle bakamayız, onlarla selamlaşamaz, onların elini sıkamaz, onlarla yanyana oturamayız... Onlarla aynı havayı solumak bile züldür bizim için, katlanılmaz şeydir... Tersini yapmak yeni bir hıyanete neden olur, zemin hazırlar... Atasözünün de dediği gibi: «İtle çuvala girilmez». Ve de «Bitli baklanın köralıcısı olur». Biz kör alıcı olmamalıyız...

Sosyal pratik böyle konuşur, böyle der...

Egemen sınıfların sömürüsü yoğunlaştıkça, emekçi halkımız ve onun bir parçası olan öğretmen kitlesi üzerindeki baski terör, zorbalıkta artacaktır...

Sömürü ve dolayısiyle baskı, terör, zorbalık arttıkça, faşizm adım adım geriletilecek, yenilecektir...

Kimiz?

Burjuvazi bizim kim olduğumuzu ço kiyi bilir... Bilir ve ona göre yürütür baskı, zulüm zorbalık mekanizmasını... O, bu konuda çok hesaplı kitaplı davranır... Biz kim olduğumuzu bilir miyiz?. Bilenimiz de var, bilmeyenimiz de... Bilmemek, bize (kendimize burjuvazinin dumanlı penceresinden baktırır... Bu ise «derya içre yaşayıpta deryayı bilmeyen balık» olmaktır... Böyle olmakta burjuvazinin işine yarar. Burjuvazinin bizi ezmesini, kıymasını kolaylaştırır... Ortalık körler doğüşüne keser. Öyleyse ayağımızı toprağa sağlam basabilmek için, önce kim olduğumuzu iyi bilelimki, iyi direnelim, iyi dayanalım... Bizim için çok sözler edildi, çok nutuklar döktürüldü. Bu nutuklar da bazan rastgele baş yardığı gibi, farkında olmadan doğru sözlerde edildi... Biz o kadarına bile saygılıyız... Ama yanlışlar, parlak cafcaflı sözler içindeki yanlışlar... İşte onlar bizi batağa saplar, yolumuzu yönümüzü şaşırtır, gökyüzüne bıçak çektirir... Yanlışlara göz yumulamaz...

«Alçak yerdeki tepe, kendini dağ sanır». Bazı solumtrak yarı aydıncılkar, bıyık burarak: «Öğretmen mi, canım bırak ondan hiçbir şey olmaz, ne olacak küçük burjuva, boşver...» diye söylevler çekerler... Bazı entellektüel özentili, hızlılar ise: «Öğretmen herşeyimizdir, öğretmen gittiği yere ışık götürür, nur saçar, memleketin kalkınması öğretmene bağlıdır, öğretmenler olmazsa ülke yıkılır. batar... Ve vatan... ve Sakarya...» der tuttururlar... «Çengi ölüsü, çalgı ile kalkar». Biz ne ölmüş çengiyiz, ne de çalgıcıları dinleyecek zamanımız, sabrımız var... Bu iki tip şarkıcı da bazan bilerek, bazen de bilmiyerek burjuvazinin megafonluğunu yaparlar... Birinci tipler öğretmeni yerin dibine geçirirken, ikinciler ayaklarını yerden kesip gökyüzüne uçururlar... Böylece, burjuvazinin ağzının suyunu seller gibi akıtıp, sivri pençelerini gırtlağımıza geçirmesine yardımcı olurlar...

Birinci tipleri dogmatik, düz, metafizik mantıklarıyla, ikinci tipleri ise şarlatanlıklarıyla başbaşa bırakalım... Bırakalım da «kimiz» sorusunu en yüksek sesle tekrar soralım... Ve cevabı bilim versin :

«Öğretmen, yalnız öğrencilerin kafaları üzerinde işlediği için değil, fakat müteşebbisin zenginleş-

mesine yarayan bir iş gördüğü için, üretken bir işçidir... — Kapital» Gene aynı eserde öğretmenin «üretime dolaylı yoldan katıldığı» vurgulanır...

Bizim yerimizi saptamada yukardaki somut, apaydınlık doğrulara katacak birşeyimiz olabilir mi? Bize burada susmak düşmez mi?... Yeter ki üretime dolaylı yoldan katılmak (küçük burjuva) ile üretken işçi arasındaki diyalektik bağı gözden kaçırıp, metafiziğin ziftle sıvalı, ışık geçirmez karanlıklarına yuvarlanmayalım...

Burjuvazi bizi çok iyi bilirken, bizim neyiz, kimiz?.. tartışmalarını, sözcükleri boğuşturarak sürdürmemiz anlamsız olur... Düşmanı güldürür, dostları ağlatır... Faşizmi geriletme, demokratik haklarımızı alma, mücadelemizi saptırır, geriletir...

Neden kıyım?

Burjuvazi, bilime muhtaçtır. Burjuvazinin üretim yapabilmek için eğitilmiş elemana ihtiyacı vardır. Örneğin burjuvaya işçi, ustabaşı, teknisyen, mühendis, muhasebeci... vs... vs... her zaman gereklidir... Öyleyse bunların yetiştiği, eğitim kurumları ve bunları yetiştiren öğretmenler de burjuvazi için gereklidir. Burjuva isterki, bu eğitim kurumlarında, kişiler yalnız kendisine hizmet edecek kadar bilgi edinsin... Daha fazlasını öğrenmesin... Daha fazlasını öğrenirlerse sürü gibi hükmedilemez ...Tepe tepe kullanılamaz... Üstelik çalışanlar; hak, adalet, eşitlik, insana yakışır ücret, diye tutturabilirler...

İşçi mi? Fabrikada makinaların, araç ve gereçlerin üzerindeki yazıları okuyabilecek kadar bilgisi olsun yeter... Gerisi gereksiz ve de burjuva için zarar... Mühendis mi, teknisyen mi?... Fabrikadaki makinaların, alet ve gereçlerin dilinden anlasın yeter... Öyle toplum sorunlarına filan kafa yormasın... Muhasebeci mi?... Varsın bir yüksek okuldan filan tapu gibi diploması olsun... Olsun ama ancak fabrika hesaplarını tutacak kadar bilgisi olsun ...Öyle ekonomi politik filan bilmesin... Zinhar bilmesin... Burjuva için zarar...

Burjuvazi bilime muhtaçtır, bilimden tümüyle vazgeçemez... Ama çelişik olarak bilim burjuvazinin maskesini indirip, soyguncu, sömürücü yüzünü gösterebilir ...Ve de çalışan, sömürülen emekçi halkımıza, karşı koyma yöntemlerini öğretebilir... Bu ise burjuvazinin ocağına incir ağacının dikilmesi olur... Böylece iki derede, bir arada kalan burjuvazi bilime sınır koymaya kalkışır... Şunları şunları öğreneceksin, şunları şunları öğrenmek, öğretmek yasak der tutturur. Bu bir bütün olan bilimin kırk parçaya bölünmesi demektir. Burjuvazi bilimin, işine gelmiyen bölümlerini (kendince) saptırmaya, yozlaştırmaya çalışır. Bu parçalardan işine gelmeyenleri metafizik laf kalabalığıyla boğuntuya getirip, çürütmeye çalışır... Çalışan insan yığınları bu acılı dolmaları yutmuyor mu, doğruları öğrenmeye öğretmeye yaymaya uğraşıyor mu?... Hak, adalet, eşitlik, özgürlük, insanca yaşamak, diyor mu?... O zaman burjuvazi baskı, zulüm zorbalık mekanizmasını bir deli motor gibi çalıştırır, yürütür... Kitap yasakları, sürgünler, kıyımlar coplamalar ...başlar... Ve tabii bu furyadan öğretmenler de, öğrenciler de fazlasıyla payını alır... Hem de pek çok alıyor...

İşte bu gün emekçi halkımızın bir parçası olan öğretmenler üzerine şaklatılan kamçının nedeni... Tabii bu acımasız kamçı burjuvazinin yasak işaretinde durmayan öğretmenlerin sırtına iniyor... Söz dinler, saygılı öğretmenlere hiçbir şey yok... Onlar burjuvazinin afyonlarını halkımızın çocuklarına yutturuyorlar, başlarını sallayıp maaşlarını alıyorlar... Onlara burjuvazi ne diye ilişsin?... İçinden çıktığı, içinde yaşadığı halkımızın sofrasına bıçak sokan muhbir öğretmenler ise burjuvazi tarafından birkaç kemikle ödüllendiriliyor, onlara milliyetçi - mukaddesatçı öğretmenlerimiz, deniliyor, sırtları sıvazlanıyor.. Biz ödül diye önlerine atılan kemiklerin miktarı-yahutta onların milliyetçiliklerinin ne menem bir şey olduğu- üzerinde daha fazla durmayalım... Çünkü bunları bilmeyen kalmadı...

Ne Yapmalıyız?

Burjuvazi, bizi, bir parçası olduğumuz emekçi halkımızdan soyutlamak istiyor Halkımızın gözünde bizi «şüpheli, kötü adam» durumuna düşürmek istiyor... Halktan saf insanları kandırarak, üzerimize kışkırtmaya çalışıyor... Bu konuda her çareye baş vuruyor ...Bu oyunlara gelmemeliyiz... Bu tür oyunlara gelmek, kendimizi mücadelede, yalnızlığa itelemek olur... Aşırı pohpohlanmalara gelip kendimizi emekçi halkımızın üstündeymiş gibi göremeyiz... Aşırı yergiler ise, bizim komplekse kapılmamızı amaçlar. İstenir ki biz kendimizi işe yaramayan, beceriksiz, pasif bir kitle gibi görelim... Her ikiside burjuva oyunudur, karşı duralım ...Yerimizi bilim saptamış, emekçi halkımızın bir parçasıyız! Gerisi laf-ı güzaf...

Öyleyse acil sorun kendini dayatıyor: Bilinçlenmek ve Bilinçlendirmek... Hem de safları sıklaştırıp, örgütlü mücadele bilincini yaymak...

Ne için mücadele etmeliyiz? 12 Mart sonrası elimizden alınan sendikal haklarımız için, anti-demokratik kanun ve kuralların kaldırılması için, faşizan eğilimleri geriletmek için, gerçek demokrasinin kurulması için, düşünce özgürlüğü için...

Nasıl mücadele etmeliyiz? Tüm demokratik güçlerle işbirliği yaparak... Emekçi halkımızı bilinçlendirerek... Onunla omuzomuza... Bir de şunu hiç unutmadan: zamanımızda anti - faşist mücadelenin, demokrasi mücadelesinin, öncüsü işçi sınıfıdır...

çıktı

hukuk yazıları

AV. HALİT ÇELENK

töb-der yayınları ikinci kitabı

isteme adresi:

GAZİ MUSTAFA KEMAL BULVARI 14/1 ANKARA

ilder reklam

Öğretmenlerin Demokratik Mücadelesi

Doğan IŞIK

Günümüzde, bütün dünyada öğretmenlerin, ilerici cephede, işçi sınıfı ve emekçi halk ile beraber gerici güçlere karşı mücadele ettiğini görüyoruz.

Sosyalist ülkeler topluluğunda yer alan ülkelerde eğitim ve bilim işçileri, sosyalizmin kuruluşunda halkının yanında çok büyük başarılar kaydediyor. Bugün sosyalist ülkelerin tümünde, hemen hemen okuma - yazma bilmeyen hiç kimse kalmamıştır. Bu, sosyalist devletlerin olduğu kadar, eğitim ve bilim işçilerinin de büyük bir zaferidir. FİSE'nin verdiği bilgiler ve rakamlar, bu görüşü tamamen doğruluyor. Ayrıca bunlar, diğer ülkelerdeki öğretmenlerin mücadelelerine de çeşitli alanlarda destek sağlıyorlar.

İtalya, Japonya, Amerika, Fransa vb. diğer gelişmiş kapitalist ülkelerde eğitim ve bilim işçileri, kendi sendikalarının çatısı altında işçiler ve diğer emekçilerle birlikte geniş kitle eylemlerine (grevler, gösteriler vb.) katılmakta, emperyalizmin kalelerinde toplumsal ilerleme uğrunda savaşmaktadırlar.

Asya, Afrika ve Latin - Amerika'daki öğretmenler faşizme, ırkçılığa, sömürgeciliğe ve yeni - sömürgeciliğe karşı kendi halklarının ulusal kurtuluş savaşında aktif rol almaktadırlar.

Değişik kıtalarda yer almalarına ve farklı sosyal sistemlerde yaşamalarına rağmen, dünyadaki eğitim ve bilim emekçileri, FİSE'nin çatısı altında örgütlü birliğini sağlamıştır. Bu, bizim için her zaman dikkate alınması gereken önemli bir olgudur.

Türkiye'deki öğretmenlerin örgütlü mücadelesinin tarihi bir hayli eski olmakla beraber, ülke çapında ilk örgütlenmelerini 1948'de gerçekleştirerek, Türkiye Öğretmenler Dernekleri Milli Federasyonu'nu (TÖDMF) kurdular. İlerici 1961 Anayasası'nda kendilerine tanınan hakları kullanarak TÖS ve İLK - SEN deneyini yaşadılar. 12 Mart'tan sonra uygulanan faşizan baskı ve teröre, kıyıma karşı TÖB - DER'de birleşerek cevap verdiler. Ama bu arada sendikal haklarını ve daha başka demokratik haklarını kaybettiler. 12 Martçı gerici güçler, 1969 Anayasa'sını değiştirerek demokratik hakları budadılar.

Görüldüğü gibi, işçi sınıfından önce örgütlenebilme yeteneği en yüksek olan toplum kesimi, öğretmenlerdir; bu yalnız Türkiye'de değil, bütün dünyada (istisnalar hariç) böyledir

Hayat, bize, üstesinden gelinmesi gereken somut görevleri işaret etmektedir; Grev ve toplu sözleşme hakkı dahil sendikalaşma hakkının elde edilmesi; personel kanunundaki tüm eşitsizliklerin ortadan kaldırılması; ekonomik, politik, sosyal haklarımızın en geniş bir biçimde sağlanması; eğitim alanındaki bütün anti-demokratik yasaların ve uygulamaların kaldırılması ile eğitimin demokratlaştırılması; ülke çapında ve uluslararası düzeyde tüm ilerici kuruluşlarla her alanda tam dayanışma ve işbirliği olanaklarının elde edilmesi ve daha başka demokratik, sosyal ve ekonomik hakların kazanılması...

Yalnız, bu hakların elde edilmesi için, bütün öğretmenlerin ülke çapında örgütlü birliğini mutlaka sağlamalıyız. Bugün TÖB - DER, ülkemizde öğretmenlerin tek demokratik örgütü olma görevini üstlenmiştir. O, faşizmin en karanlık günlerinden güçlenerek çıkma başarısını göstermiştir. İstisnasız bütün öğretmenler, bu çatı altında birleşmeli ve haklarını egemen güçlerden söke söke almalıdır. Hakkın verilmeyip, alındığını deneylerle öğrenmiş bulunuyoruz. O halde, bütün öğretmen arkadaşlar, TÖB-DER çatısı altında birleşelim. Sorunlarımızı örgüt içinde çözümleyelim. Örgütü yıpratıp, onun ilerici platformunu torpillemek isteyenlere meydan vermeyelim.

Bütün bunlarla beraber, şu noktayı da hiç bir zaman aklımızdan çıkarmamalıyız: Bizim meslekî sorunlarımızın çözümü, halkımızın kurtuluş mücadelesine bağlıdır, ondan ayrılamaz. Onun için, ülkenin bağımsızlığı, toplumsal hayatın demokratlaştırılması ve sosyal ilerleme uğrunda yılmadan mücadele veren halkımızın yanında yer almalı, ilerici kuruluş ve güçlerle en sıkı bağlantıları kurmalıyız. Bu bizi başarıya götürecek tek yoldur.

ANKARA SİNEMATİK DERNEĞİNİN ÇALIŞMALARI

1973 yılı Aralık ayında kurulan Ankara Sinematek Derneği (ASD), yeni mevsim gösterilerine başlamıştır.

1975 yılı içinde, geçen mevsim yapıldığı gibi, sinemayla ve diğer sanat dallarıyla ilgili açık oturumlar, paneller, konferanslar programa alınacak, filmcilikle ilgili kurslar düzenlenecektir. Film gösterileri, salı ve perşembe günleri saat 19.00 dadır.

Ankara Sinematek Derneğinin (3.12.1974 - 9.1.1975 tarihleri arasındaki gösteri programı şöyledir :

3.12.1974	Şeftali Hırsızı (Bulgar)
5.12.1974	Eski Öyküler (Çekoslovak)
10.12.1974	Hoş Geldiniz Sayın Binbaşı (Macar)
12.12.1974	Profesör Annibal (Macar)
17.12.1974	Yirmi Saat (Macar)
19.12.1974	Pandora Kutusu (Alman)
24.12.1974	Sevgiden Yoksun Sokak (Avusturya)
26.12.1974	Kuma (Türk)
31.12.1975	Bavullu Kız (İtalyan)
2. 1.1975	Altın Çağ (Fransız)
7. 1.1975	Kaldırım Çocukları (İtalyan)
9. 1.1975	Yurttaş Kane (Amerikan)

Kahraman Maraş'ta Devrimci Öğretmenlere Karşı Faşist Saldırılar ve Kıyımlar Yoğunlaştı

11 Aralık 1974 günü devrimci öğretmen Mehmet Kalem ölümün eşiğinden döndü. Üç devrimci öğretmen de sürgün edildi. Bunlar ne ilktir ne de sondur. Üst yapı Atatürk devrimciliğine koşut olarak «Alt yapı kurumlarında» devrimler gerçekleşene değin bu olaylar sürecektir.

Ancak şunu da çok iyi biliyoruz ki bizi çarşafla boğmak istiyen bu yoksul halk çocukları asıl düşmanlarımız olamazlar. Hele bunlar yoksul - topraksız köylü ve işçi çocukları olan İmam-Hatip Okulu öğrencileri ise düşmanımız hiç değildir. Onlar işbirlikçi burjuva eğitim kurumlarında bile okuma olanağı bulamamış, feodal mütegallibenin koltuk değneğinden, maşasından başka bir şey değildirler.

Bu zavallı çocuklar, içinden geldikleri yoksul emekçi sınıflardan soyutlandırılarak beyinleri yıkanmış kimselerdir.

Tarihin her döneminde görülmüştür ki emperyalizm; işbirlikçi burjuva ve feodal zorba üçlüsü ile işbirliği ederek emekçilerden yana olan aydın ve Atatürkçü öğretmenleri yok etmek istemiştir. Bizler, bunu çok iyi değerlendirmek zorundayız.

Üyemiz Mehmet Kalem'in ve diğer üç üyemizin kıyılması bu devrimci düşünceler ışığında değerlendirilmelidir.

11 Aralık 1974 günü üyemiz Mehmet Kalem, son dersten çıkarken başına çarşaf geçirilerek ölesiye dövülmüş ve merdivenden aşağıya atılmıştır.

Bu olayı daha iyi değerlendirmek için, Kahraman Maraş İmam Hatip okulundaki geçmiş olayları bilmek gereklidir.

1971 Yılında matematik öğretmeni Adil Yıldız, 1972 yılında da Türkçe öğretmeni Orhan Nedim Ayık Atatürkçü görüşte olmaları nedeniyle şeriatçı görüşlere karşı çıkınca, öğrencilerce yuhalanıp linç edilmek istendiler. Saldırganlar hiç bir kovuşturmaya uğramadıkları gibi okul yönetimince ödüllendirildiler. Suçsuz öğretmenler ise başka okullara sürüldüler.

Bu olaylardan daha da yüreklenen yönetici ve öğretmenler bu yöntemlerini Mehmet Kalem'e de uygulamak için harekete geçtiler.

1974 öğretim yılı başında yapılan öğretmenler kurulu toplantısında, öğretmen - öğrenci selâmlaşmasının «Selâmünaleyküm» biçiminde yapılması için karar alınmak istenince Mehmet Kalem bunun yönetmeliklere aykırı olduğunu söylemiştir. Buna karşıda okulun nurculuk kolunun baş temsilcisi Şahin Gül Mehmet Kalem'i şeriata karşı gelmekle suçlayarak ağır küfürler etmiştir. Aynı toplantıda müdür yardımcısı ki şimdi okul müdürü yapılmıştır. İsmail Akben ise Mehmet Kalem'e hitaben «Bu gibi serserilerin bu okulda yeri yoktur, defolup gitsin» diyor.

10 Kasım 1974 günü anma töreninden sonra meslek dersleri öğretmeni Ahmet Toy «Atatürk aslında bir piçtir, bunu gazetelerde yazıyor» deyince Mehmet Kalem bu düşünceye karşı çıktığında ağır hakaret görüyor.

Öğretmenlerin yaptığı telkinlerle şartlanan öğrenciler Mehmet Kalem 3/B sınıfında Atatürk devrimlerini anlatmak isteyince «Atatürk şeriatı yıkarak bizi soysuzlaştırmıştır. Cumhuriyet bizim istediğimiz rejim değildir; Biz şeriat düzenini getireceğiz» diyorlar. Buna benzer bir olay da 3/D sınıfında geçince öğretmen Mehmet Kalem'e öğrenciler «Yuh» çekiyorlar.

Bu koşullar altında bu okulda görev yapamıyacağını anlıyan Mehmet Kalem, durumu Milli Eğitim Müdürlüğüne bildirerek başka bir okula naklini istiyor. Ancak milli eğitim müdürü ve iyi bir öğretmen kıyımcısı olduğu her tavrıyla belli olan Orta öğretimle ilgili müdür yardımcısı öğretmenin bu haklı istemine bir yanıt bile vermiyerek adı geçen okulun çağ dışı faşistlerinin yanını tutuyorlar.

Milli eğitim yöneticilerinin desteğini de sağlıyan bu çağ dışı düşüncenin sahipleri zorbalar, Mehmet Kalem'in hayatına kıymak istemişlerdir. Öğretmen mutlak bir ölümden bir şans eseri kurtulmuştur.

Bu olay ayni gün valiye ve milli eğitim müdürüne duyurulmuş valide kovuşturma için milli eğitim müdürüne gerekli emri vermiştir. Ancak olayın üstünden 15 gün geçmesine değin saldırganların hiç biri yakalanamamış ve suçlular ortaya çıkarılamamıştır. Böylece bu çirkin olayda eskilerde olduğu gibi örtbas edilmek isteniyor.

İlgili müdür yardımcısı ise halen eşi de İl merkezinde öğretmen olan Mehmet Kalem'i uzak ilçelere sürmek için direnmektedir.

ÇAĞ DIŞI BİR KIYIM ÖRNEĞİ DAHA:

Kahraman Maraş'ta Muallim Hayrullah Efendi Okuluna sağcı işbirlikçilerin özenle seçtikleri okul müdürü Doğan Belkıran, okulun Atatürkçü üç öğretmeni Salman Yanık, Ali Uyduran ve Ali Rıza İşbilir'i sürekli baskı altına alır. Suçları yalnızca Cumhuriyet ve Yeni Ortam gazetelerini okumak, saçlarını birazcık uzatmak olan bu öğretmenleri haksız yere bölücülükle, amirine karşı gelmekle suçlar.

Ayni faşist görüşteki ilköğretim müfettişleri de okul müdürü ile işbirliği edince, öğretmenler müfettişi reddederler. Buna değin gene de ayni müfettişler öğretmenlerin teftişlerini yaparlar. Ancak teftiş rapor-

KÖY OKULLARINDA DEVAMSIZLIK

TRT, -Köy ilkokullarındaki devamsızlık, bu konuda öğretmene düşen görev ve öğretmenin, köy çocuklarının okula devamını sağlamada yapacağı girişimler- konusunda bir anket düzenledi. Bu konuda örgütümüzün de görüşünü almak istedi. Örgütümüzün görüşü saptandı ve ilgililere ulaştırıldı. Ne var ki, yetkililer «Bu TRT'nin ilkelerine ters düşer.» gerekçesiyle konu ile ilgili TÖB - DER'in saptanmış olan görüşünü almadılar.

Sorular ve yanıtları aşağıdadır.

SORU : Köy öğretmeni köy çocuğunun okula gelmesini sağlamak için neler yapmalı?

CEVAP : Bu soruyu daha iyi yanıtlamak için eğitim kavramının çağımızda ulaştığı anlamı belirtmek gerekir. Günümüzde eğitim, bireyi ekonomik, sosyal, kültürel ve politik yönden geliştirerek yönetime ağırlığını koyma süreci olarak tanımlanmaktadır. Böyle bir eğitim ancak işyerinde, iş aracılığıyla ve üretime yönelik olarak kazandırılabilir. Bireyin kabiliyet ve yetisi doğrultusunda ustalaşmasını, maharet kazanmasını, doğa ve toplum olaylarını bilimsel olarak yorumlamasını sağlayacağı gibi yarattıklarının sömürülmesine razı olmasını da kesinlikle egelleyecektir.

Ancak, eğitim bir üst yapı kurumudur. Altyapıyı elinde tutan güçler, yukarıda kısaca niteliğini belirttiğimiz bireye yaratıcı ve sınıfsal bilinç verici bir eğitim düzenini kurmamışlardır. Çünkü, öyle bir eğitim düzeni kendi sınıfsal çıkarlarına ters düşmektedir.

Tüm halklar gibi bizim halkımız da gerçekçidir. Yaşantısında ileriye yönelik belirgin değişiklikler yapan, bir eğitim düzenine asla karşı olamaz. Halkımız çocuğunu okula göndermekte olumlu davranmıyorsa; bugünkü çağ dışı, bireye hiçbir nitelik ve beceri kazandırmayan, bireyi kendisine yabancılaştıran ve hasbelkader okuyabilmiş kendi öz çocuklarının kendisinden koparılmasında aramak gerekir. Tüm bunlara rağmen egemen güçler, köylü çocuklarının okumaması için ellerinden geleni yapmışlardır da. Örneğin; ilkokula dayalı tüm askerî ve sivil okulları kaldırmış ve sayılarını dondurmuş böylece köy çocuklarının devlet olanaklarından yararlanarak okumalarını engellemiştir.

Ayrıca köyde görev yapan yüz bin'in üzerindeki öğretmenlerimizin maaş ortalaması 1.305,— liradır. Bu parayla yaşantısını sürdürmesi olanak dışı olan öğretmenlerimiz, gücünün büyük bir kısmını okul dışında geçim olanağını aramakta kullanmaktadır.

Bu nedenlerle halkımız işe yaramayan, kuru bilgiler aktaran okula çocuğunu gönderme yerine hayvanlarını otlattırma bağ ve bahçesini korutma ile çocuğunun emeğini daha iyi değerlendirmektedir. Bu durumda öğretmen ne denli çabalarsa çabalasın egemen güçlerin sınıfsal çıkarları doğrultusunda insan yetiştirmeyi amaçlayan böyle okullara köy çocuklarının devamını sağlamada olumlu bir sonuç alamamaktadır.

SORU : Bakanlık ilkokul öğretmeni fazlası var diyor. Siz ne dersiniz?

CEVAP : İlkokuma-yazma çağı 6 - 14 yaş arasıdır. Ülkemizde bu yaşlar arasında 8,5 milyon çocuk vardır. 1974 - 75 öğretim yılında bu yaştaki çocuklarımızın ancak 6 milyon 200 bini okula gidebilmektedir. Geriye kalan 2 milyon 300 bin çocuğumuz ise ilkokula gitme olanağından yoksundur. Yani ilkokul çağında olup da ilkokula gidemeyenlerin yüzde oranı % 25 i geçmektedir. Bugün ilkokuma-yazma çağındaki çocuklarımızın % 75 inin eğitim ve öğretimini 180 bin ilkokul öğretmeni yürütmektedir. Bu duruma göre ilkokul çağındaki tüm çocuklara okuma olanağı sağlandığında daha 60 bin ilkokul öğretmenine gereksinme vardır. Millî Eğitim Bakanlığının 18 bin öğretmen fazla var demesi ilkokul yapımına verilmeyen önemi ve bu konudaki plânsızlığı göstermektedir. Bu 18 bin ilkokul öğretmenine okul bulunsa bile yukarıda sıraladığımız nedenlerle daha 40 binin üzerinde ilkokul öğretmenine gereksinme vardır.

---

ları öğretmenlere duyurulmaz. Bu raporların nasıl olacağını tahmin etmek güç değildir. «İl disiplin kurulu aşağıdaki suçlarla bu üç öğretmeni ayrı, ayrı okullara sürgün eder. Ancak bu üç öğretmenin okul müdürü hakkındaki şikâyetleri sürüncemede bırakılır, müdür İl yönetimince korunur.

Bu üç öğretmenin suçları şunlardır:

1 — Öğretmenlere kitap tavsiye etmek

2 — Öğretmenler arasında ikilik yaratmak

3 — Müfettişi reddetmek

İnsanı insan yapan «Okumak»tır. Buna karşı çıkan yöneticinin köhnemişliğini daha iyi kanıtlayan bir örnek düşünülebilir mi?.

«İkilik yaratmak» kulpu ise ayni gazeteyi okumamak, ayni düşünceyi taşımamaktan başka bir şey değildir. Bunu yadsıyan kişiler ise düşünce özgürlüğüne düşman değillermidir?.

Müfettişi reddetmeye gelince, bilgiye ve düşünceye düşman olan kimselerden yansız bir değerlendirme beklenebilirmi?.

İlimiz yöneticileride bu özgürlükleri suç sayarak, valimiz 5442. deki yetkisini kullanarak öğretmenleri cezalandırmıştır. Öğretmenler uğradıkları haksızlığı Bakanlık disiplin kuruluna da yazmışlardır.

Biz devrimci öğretmenleri asıl düşündüren, bu kıyımların, devrimciyim, Atatürkçüyüm diye mangalda kül bırakmıyan bir Milli Eğitim Bakanının atadığı Milli Eğitim Müdürü ve yardımcısınca yapılmasıdır. Ancak bu örnekler bize onların da halktan yana yöneticiler olamıyacağını kanıtlamıştır.

BİR AÇIKLAMA

Bültenimizin 86 sayısında «Pötürge'de Bir İlköğretim Müdürü» başlıklı yazıda: «Pötürge İlköğretim Müdürü Aydın Atilla, öğretmenlere ve özellikle de üyelerimize karşı çeşitli baskılar yapmakta, öğretmenleri azarlamakta, odasından dışarı atmak istemektedir. Okuma nedir, ben okumayı sevmiyorum diye övünen İlköğretim Müdürü, şubemiz yönetim kurulu üyelerinden Hasan Turaç'a 13.11.1974 günü makamında hakaret etmiştir.» denmekte ve ilgili, bu davranışları nedeniyle kınanmaktaydı.

İlgili İlköğretim Müdürü Aydın Atilla'dan aldığımız bir yazıda ise «Bu gibi yazıların kati suretle hakikatle ilgisi olmadığı gibi 1962 yılından beri bu idarecilik görevimi yapmaktayım. Bu güne kadar hiç bir öğretmenin hatırını kırmış değilim. İmkânlarım dahilinde meslektaşlarıma yardımcı olmuş ve her türlü dertlerine ortaklık yapmışımdır. Bu arada en çok üzüldüğüm husus okuma meselesi olmuştur. Bir eğitimci nasıl olurda okumayı sevmez. 2 si Lisede biri ortaokulda ve ikiside ilkokulda olmak üzere tahsillerini devam ettiren çocuklarım vardır. Bunlara kâfi gelecek kitaplığımda mevcuttur.» demektedir.

Niksar Şubemizin yeni yönetim kurulu
14.12.1974 günü yapılan genel kurul toplantısı sonucu:
Başkan : Duran ATLI
Sekreter : Şerafettin HIZARCI
Sayman : Tahir ÖZAY
Üye : Durmuş KILINÇ
Üye : Naci ÖZDEMİR

Çankırı Şubemizin yeni yönetim kurulu
21,12,1974 günü yapılan genel kurul toplatnısı sonucu:
Başkan : Adil GENCEL
Yazman : Nihat ÇİMENOĞLU
Sayman : İsmail G. CANEL
Üye : Rifat YAVUZ
Üye : Dursun ÇİFTÇİOĞLU

Gercüş Şubemizin yeni yönetim kurulu
6.12.1974 günü yapılan genel kurul toplantısı sonucu:
Başkan : Nuri CANPOLAT
Sekreter : Şehmus ALTUNÇ
Sayman : Şemsettin YILDIZ
Üye : Mehmet ERPOLAT
Üye : Siraç ÇETİN

Kavak Şubemizin yeni yönetim kurulu
12.121974 günü yapılan genel kurul toplantısı sonucu:
Başkan : Metin KÖKTEN
Sekreter : Bünyamin İNAN
Sayman : Kamil KIRAN
Üye : Lütfi ÖZEL
Üye : Bekir AŞAN

Karamürsel Şubemizin yeni yönetim kurulu
8.12.1974 günü yapılan genel kurul toplantısı sonucu:
Başkan : Kemal ÖZAL
Sayman : İsmail ARSLAN
Yazman : İskender SARICA
Üye : Mehmet GÖKALP
Üye : Ali DEMİRCİ

Adıyaman Şubemizin yeni yönetim kurulu
14.12.1974 günü yapılan genel kurul toplantısı sonucu:
Başkan : Yusuf POLAT
Yazman : Musa SEYİRCİ
Sayman : Orhan BİLGİÇ
Üye : Mehmet AKAR
Üye : Zülfikar AKTAN

HANGİ AMAÇLA BİRLİK NASIL BİRLİK

(Baştarafı sayfa 1'de)

güçlerin örgütleriyle yasal bir dayanışma içine girmesi, bağımsızlığı zedeleyen, demokrasinin ileri mevzilere ulaşmasını önleyen etkenlerin, yok edilmesi doğrultusunda uğraşı vermesi gerekmektedir.

Türkiye, emperyalist dünya sistemi içinde geri bıraktırılmış bir ülkedir. Emperyalizmin ve yerli ortaklarının tahakküm ve sömürüsünden başta emekçi sınıf ve tabakalarımız olmak üzere, öğretmenlerimiz de zarar görmekte, bu tahakküm ve sömürü eğitim, meslek ve özlük sorunlarımızın çözümünü engellemektedir. Halkımızın bağımsızlık ve gerçek demokrasi mücadelesinde, yerimizi alarak emperyalizmin ve faşizmin baskı ve tahakküm zincirlerini kırıp, sömürüden arınmadıkça ve gerçek demokrasi kurulmadıkça sorunlarımızın tümden çözümü mümkün değildir.

Özlük, meslek ve eğitim sorunlarımızın çözümünü bu açıdan değerlendiren ve çalışma programını bu doğrultuda hazırlayan TÖB - DER, 9 Kasım 1974 — 11 Ocak 1975 arasını kapsayan Birinci Dönem Programının uygulanması için, hızlı bir çalışma içine girdi. Ve çalışmalarının ağırlığını örgütlenme ve örgüt içi eğitimde yoğunlaştırdı.

9 Kasımdan bu yana yapılan bölge seminerlerine çok sayıda öğretmenlerimiz ve şubelerimiz katılmakta, çalışmalarımızı işçi, köylü, öğrenci, memur ve esnaf yurttaşlarımız izlemektedirler. Seminelerin yapıldığı TÖB - DER şubesinin hazırladığı çalışma programımızdaki eğitim konularımızı içeren tebliğler sunulmakta, sonunda tartışma açılmaktadır. Toplantıya katılanlar özgürce eleştirilerini yapmakta, istemlerini aktarmakta, bu çalışma biçimi örgütlenme ve örgüt içi eğitim yönünden çok yararlı olmaktadır. Toplantıda hazır bulunan Genel Merkez Temsilcisi veya görevlisi, örgüt çalışmaları ve sorunlarımız hakkında bilgi vermekte, örgütlenmemizin ileri boyutlara ulaşması için, izleyeceğimiz yöntemlerin biçimi pratikten kazanılan önerilerle daha da çok önem kazanmaktadır.

Bu toplantılardan edinilen izlenimler, ülkemiz ve örgüttümüz açısından son derece güven vericidir. Çünkü, öğretmenlerimizin büyük bir çoğunluğu, örgütlenmenin önemini anlamışlar, sorunlarımızın çözümünün yurt sorunlarının çözümü ile gerçekleşebileceğini, bu nedenle her zaman olduğu gibi, bundan böyle de halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi saflarında daha bilinçli ve daha kararlı yerimizi almanın gerekli olduğu bilincine varmışlardır. Öğretmenlerimizin bu tavrı, emperyalizmin ve faşizmin en ağır yükünü taşıyan emekçi sınıf ve tabakalarımız ve ülkemizin geleceği için son derece kıvanç vericidir.

Bölge seminerleri başta olmak üzere, tüm seminerlerin ve sohbet toplantılarının yönetiminin, toplantının yapıldığı şubenin insiyatifinde olması, çalışmaların verimliliği ve disiplini bakımından son derece önemlidir. Bugüne dek olduğu gibi bundan böyle de şubelerimizin sundukları bildirilerin hazırlanmasında, daha çok üyelerimizin ve bu konuda daha yetkin olanların fikirlerinin alınması, konunun teorisiyle birlikte pratikteki sonuçlarına da yer verilmesi, örgütümüze ve çalışmalarımızı izleyenlere daha çok yararlı olcaktır. Şubelerimizin örgütlenme konularında deneyleri çok zengindir. Örgütlenmenin sihirli bir formülü olmadığına göre, bu deneyler ve sonuçları seminerlere aktarılmalı, bölge ve yöresel özellikler de dikkate alınarak, uygulamada doğruluğu saptanmış ve yararı görülmüş öneriler üzerinde örgütlenme çabalarımız sürdürülmelidir.

Şu bir gerçek ki, örgütlenme çalışmaları, yalnız yöneticilerin işi değil, tüm üyelerimizin yerine getireceği örgütsel bir görevdir. Yine şu bilinen bir gerçek ki, çağımızda örgütlenmeyen sınıflar, ta bakalar ve zümreler zulmü ve sömürüyü peşinen kabul etmiş demektir. Bu durumu çok iyi bilen öğretmenlerimiz, TÖB - DER'de örgütlenmekte, örgütümüz her geçen gün büyümekte ve güçlenmektedir.

Yeni Bir Amerikan Yardımı !..

AMERİKA TÜRK EĞİTİM VAKFINA 60 BİN DOLAR BAĞIŞTA BULUNDU

Amerika Birleşik Devletleri ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasından, Uluslararası Kalkınma Teşkilâtı (AID) aracılığı ile, 26 Haziran 1974 tarihinde bir bağış anlaşması imzalanmıştır. Bu anlaşmayla Birleşik Devletler, Türk işadamlarının kurduğu «Türk Eğitim Vakfı»na 60 bin dolarlık (850 bin lira) bağışta bulunmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti adına, Hazine Genel Müdürü ve Milletlerarası İktisadi İşbirliği Genel Sekteri Ahmet Tufan Gül ile Amerika Birleşik Devletleri adına, AİD direktörü Joseph Torner arasında yapılan anlaşmanın metni 6 Aralık 1974 tarihi resmi gazetede yayınlanmıştır.

Türk Eğitim Vakfı, gönüllü bağışlar yoluyla evvelce ve halen geliştirdiği ek kaynaklarla, kalifiye kimselerin (iştirakçilerin) yurt dışında eğitilmesi ve kendi eğitim programını kurabilmesi için mali yardıma ihtiyacı olduğunu belirtmiştir. Taraflarca, bu durumun, bağış planının ekonomik kalkınma hedefleri için uygun ve önemli olduğuna karar verilmiş ve AİD yardım etme niyetini bildirmiştir.

Buna göre; bağış bütünüyle, Vakfın ilgili okul ücret ve masrafları, harçlık ve gündelik, ikamet, kitap, ders aracı, ABD dahilinde öğrenimle ilgili seyahat ile bütün masrafların gerektirdiği döviz giderlerini karşılamak için kullanılacaktır.

İştirakçilerin katılacağı eğitim programları, 1974 — 1975 ders yılında başlayacak, 1976 — 1977 ders yılı sonuna kadar devam edecektir. Bu anlaşma ile finanse edilen her türlü mal ve hizmetler ABD ülkesi ve kaynaklarından sağlanacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti, bağıştan yararlanarak Amerika'da eğitim görenlerin, «Türkiye»ye dönmeleri ve özel teşebbüste iş almaları hususunda makul ve lüzumlu her türlü tedbirleri alcaktır.»

Tüm yurtsever kişi ve kuruluşlar, Amerikan askeri yardımının kesildiği şu günlerde, Amerika'nın Türkiye'deki işbirlikçilerine ve onların amerikonofil bir kuruluşuna yaptığı bu yardım üzerinde önemle durup düşünmelidirler.

T Ö B — D E R

Sahibi : Ali Bozkurt
Yazı İşleri Md. : Binali Seferoğlu
Adres : G. Mustafa Kemal Bulvarı 14/1 - 12 ANKARA
Tel : 25 14 52 - 17 49 27
Abone : Yıllık 20 TL. 6 Aylık 10 TL.
Fiyatı : 1 TL.
Dış Ülkeler : Yıllık 50 TL.

ŞARK MATBAASI ANKARA — 1975

Sayın : ....

....

....

....